

Suitu amatu dienas – tradīciju skola

Jūrkalnes pagasta
dejojāji Evita
Antonoviča un
Jānis Miezītis
Mugurdanča ritmā.

Etnogrāfiskā suitu novada amatnieki rādīja savas prasmes pirmajās Suitu amatu dienās. 31. jūlijā jebkurš vakcinēts interesents varēja apgūt suitu rokdarbus, suitu burdonu un dejas, kā arī pagatavot dažādus gardumus. Kopā ar amatniekiem varēja iepazīt suitu kultūru no neierasta skatpunkta, piedaloties tās veidošanā.

Jāņa Siliņa teksts un foto

Turpinājums → 12. lpp.

BŪS JAUNS ROTALLAUKUMS 1905. GADA PARKĀ.

To pašvaldībai uzsaucis *Stīga RM*
īpašnieks Andris Ramoliņš.

→ 4. lpp.

● Autobusu reisu slēdz un maina.

Pirms brauciena noteikti jāpārlicinās, vai reisam nav veiktas izmaiņas. Visērtāk to izdarīt vietnē www.1188.lv.

→ 3. lpp.

● **Nekustamais īpašums: slogs vai iespēja?** Novada pašvaldība pārdod arvien vairāk īpašumu.

→ 3. lpp.

● **Vai visi zēni nu spēlēs 3x3 basketbolu?** Komentē mūspuses basketbolisti un treneri.

→ 2. lpp.

PELČU VARAVĪKSNES FORELES.

Kopš 2013. gada uzņēmumā Kurzemes zivis darbojas foreļu audzētava Vēži. Pasākuma *Taste Kuldīga* mājas kafejnīcā saimnieki cienāja ar kūpinātu foreļu zupu, salātiem un fileju medū.

→ 5. lpp.

Kuldīgas novada domes deputātes pilnvaras nolikusi Gunta Bivbāne (*Latvijas attīstībai*), jo vēlas turpināt strādāt par direktori aprūpes namā *Valtaiķi*.

Viņas vietā būs Skrundas vidusskolas direktors

Ainārs Zankovskis, kurš sarakstā bija trešajā vietā.

→ 4. lpp.

LAPPUSE VECĀKIEM.

Tajā: kāpēc svarīga koriģējošā vingrošana; cik liela var būt bērna kabatas nauda; kā sevi un bērnu pasargāt no pasīvās smēķēšanas.

→ 6. lpp.

● Alsungas pagasta vadītāja būs **Santa Kreičmane**.

● Skrundas pilsētu un pagastu vadīs **Gunta Skrebele**. → 4. lpp.

Piektdien, 6. augustā:

- Demokrātijas festivāls Kuldīgā iet vaļā!
- Kā mazināt lielo alkohola patēriņu.
- Kas vadīs domes komisijas.
- Pielikums *Radošā Kuldīga*.

9 771407 975048 31

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kāds skats uz dzīvi?

Daiga Bitiniece

Kad pagājušonedēļ Latvijas 3x3 vīriešu basketbola izlase uzvarēja Tokijas olimpiskajās spēlēs, pa vidu neaptveramajam priekam nez kāpēc iešāvās prātā, sak', diez ko tagad, šai brīdī, teiktu tie, kuriem *pa dzīvi #vissirslikti?*

Ikdienā, satiekot tādus laudis, pirmais, ko gribas saukt: „Nē, nav vis!” Tā gribas teikt tam, ko satiec uz ielas un kurš uzreiz sāk klāstīt, cik ļoti grūta viņam dzīve. Alga maza, kafejnīcu terasēs sēdēt nevar atļauties (kā tie citi! Diez kur viņi naudu ņem), nemaz par ceļojumu nerunājot. Arī nākamajam, kuram, redz, bērni nevaldāmi un sieva neiejūtīga. Vēl nākamajam satiktajam dārzā visas cūkpupas noēduši kukaiņi un ūdens laistīšanai aprūcies, bet nākamajam nu tik karsta vasara, ka gals klāt... Vienai traucē skaļie bērni ielās un rotaļlaukumos, otrai darbs briesmīgi apnicis, taču arī pensionēšanās draudot tikai ar problēmām. Iedomājieties – ko tad visas dienas mājā sadārīs?! Un, protams, nemaz nepieminot tos, kam valdība (vai drīzāk – visas valdības), likumi, mediji, tiesas utt. sliktas.

„Interesanti, vai un kādi mērķi ir tiem, kuriem #vissirslikti.”

Vai ieteikums raudzīties uz tiem, kuriem tiešām klājas slikti, noder? Nē, jo tas tikai apstiprina prātā ieperinājušos pārliecību, ka tiešām nav labi. Vai vērot un mācīties no starojošajiem, ar dzīvi apmierinātajiem? Tas var iedzīt mazvērtības kompleksos. Nu, ļoti sarežģīti.

Jo katram mums ir savs domāšanas veids, ko mainīt grūti vai pat neiespējami. Tas arī mums atšķirīgi rāda apkārtējo pasauli, cilvēkus, procesus, notikumus. Optimisti un pesimisti. Vai reālisti.

Nupat lasīju interviju ar Imantu Lancmani, kuram tuvojas 80 gadu jubileja un kurš atzīstas, ka esot laimīgs. Un starp visu citu, izstāstot savas dzīves grūtos posmus, šis cienījamais kungs min mērķi, kas viņam dzīvē vienmēr bijis, un iespēju to īstenot. Tas darījis laimīgu.

Interesanti, vai un kādi mērķi ir tiem, kuriem #vissirslikti.

PIECI PAR VIENU

Latvijas 3x3 basketbola izlase Agnis Čavars, Nauris Miezišs, Kārlis Pauls Lasmanis un Edgars Krūmiņš izcīnījuši vēsturisku panākumu, Tokijā olimpisko spēļu finālā ar 21:18 pārspējojot Krievijas Olimpiskās komitejas komandu un izcīnot zeltu. Līdz ar to sportisti saņems 426 862 eiro. Latvijas Basketbola savienība var sporta veida attīstībai saņemt līdz 35 572 eiro.

Vai mūsu sportistu sniegumu vērojāt? Vai šis panākums 3x3 basketbolu Latvijā attīstīs? Vai tas varētu tikt iekļauts sporta skolu programmā?

IETEIKUMI JAU TOP

1. Agris Kimbors, Kuldīgas novada sporta skolas direktors:

– Finālspēli redzēju. Vienu brīdi basketbolisti bija apjukuši, šķiet, no uztraukuma un krievu sportisti izvirzījušies vadībā. Radās šaubas, vai izdosies uzvarēt. Arī beigās, kad Edgars Krūmiņš traumēja kāju, radās bažas, vai pārējiem trijiem pietiks spēka izturēt līdz galam. Kad puīši uzvarēja Japānu un Beļģiju, nodomāju – otro reizi Krievijai viņi nezaudēs, jo apakšgrupas spēlē mūsējie tai piekāpās. Prieks, ka beigās viss izdevās.

Jau no pavasara Izglītības un zinātnes

ministrijā top grozījumi, arī šo veidu iekļaujot sporta skolu sistēmā. 3x3 programma varētu sākties ar V30 jeb vidusskolas vecumu. Bieži vien novados jauniešu nepietiek, lai izveidotu veselu komandu, vai arī tā izjūk, jo pēc 9. klases daļa aiziet uz citām pilsētām. Vieglāk ir izveidot tādu komandu, kurā vajag mazāk spēlētāju. Tuvākajā laikā šim sporta veidam varētu būt lielāka izaugsme. Iespēja būs jāizvērtē. Latvijas Basketbola savienībai ir iecere 3x3 programmai pievērsties nopietnāk. Lai gan tas vēl ir projektā, tomēr tuvākajos gados ir doma rīkot atsevišķu

čempionātu.

Olimpiskās spēles skatos. Ceru, ka labu rezultātu parādīs kāds šķēpmetējs, labi varētu startēt Anastasija Grigorjeva brīvajā cīņā, arī Kalvis Kalniņš karatē. Ļoti labi pludmales volejbolā spēles aizvada Tina Graudiņa un Anastasija Kravčenko. Vairāk ar savu pieredzi pārsteigumu sarūpēs arī pludmales volejbolisti Mārtiņš Pļaviņš un Edgars Točs. Labi savās pirmajās spēlēs nobrauca mūsu riteņbraucējs Kristis Neilands: trase bija grūta, vairāki pasaules klases braucēji atpalika.

MAZPILSĒTĀ BŪTU VIEGLĀK

2. Mārtiņš Štofregens, Kuldīgas basketbola treneris:

– Ticēju, ka mūsu 3x3 basketbolistiem būs uzvara. Spēles sākums bija grūts, jo trīs reizes pēc kārtas tālmetieni izdevās Krievijas sportistiem. Bet mūsējiem bija lielāks cīņasspārs. Pazīstu spēlētājus, piemēram, Nauri Miezišs, arī treneri Raimonu Feldmani, ar viņu tiekamies tad, kad otrajā divīzijā ir spēles audzēkņiem.

3x3 basketbols populārs kļuva tieši pēdējos gados. Domāju, ka pēc šī panākuma tam tiks pievērstas vēl lielāka uzmanība. Līdz šim neviena cita sporta veida komanda Latvijai zelta medaļu olimpiskajās spēlēs nav izcīnījusi.

Es atbalstītu ieceri, ja arī Kuldīgā būtu iespēja trenēt 3x3 basketbolistus. Klasiskajam basketbolam mums bērnu skaits par īsu. Bet 3x3 ir vajadzīgi četri džeki,

un nokomplektēt komandas būtu vieglāk. Tas ir tāpat kā ar volejbolu: ir klasiskais un pludmales. Spēles notiek laukā mazākā formātā.

Kovids treniņus ir ļoti ietekmējis. Daudzi vecāki baidās, vai bērns mājās neatnesīs vīrusu. Audzēkņu skaits ir sarucis katastrofāli.

TAM NOTEIKTI IR NĀKOTNE

3. Anda Gutlande, Kuldīgas basketboliste:

– Finālspēli vēl neesmu noskatījusies, jo tad biju darbā. Ziņās redzēju karstākos brīžus, pēcspēles emocijas. Iepriekšējās spēles gan skatījos. Cepuri nost – puīši ir malači! 3x3 ir smags, nežēlīgs sporta veids, laukumā notiek kontakcīņa. Klasiskajā, veidojot uzbrukumu, var mazliet ievilkāt elpu, bet 3x3 viss aiziet vienā elpas vilcienā. Man tuvāks ir klasiskais. Pēc panākuma šim sporta veidam būs pievērstas vēl lielāka uzmanība – ne velti tas ietverts olimpiskajās spēlēs.

Nav viegli nokomplektēt lielo komandu, īpaši mazajām valstīm. Nav arī tik

daudz augsta līmeņa spēlētāju. Tie, kuri mīl basketbolu, var atrast partnerus un spēlēt, nav vajadzīgi desmit cilvēki uz soliņa – pietiek ar krietni īsāku rezervistu soliņu. Arī Kuldīgā sievietēm grūti nokomplektēt pilnu basketbola komandu. Tāpēc 3x3 ir labs variants, vairāk pieejams. Tam noteikti ir nākotne.

LABA PLATFORMA

4. Kalvis Sprūde, kuldīdznieks, profesionāls basketbolists, spēlē Itālijā:

– Spēlētājus pazīstu un zinu, kam viņi gājuši cauri, tāpēc vērot spēli laukumā bija vēl patīkamāk. Finālā vienā brīdī šķita, ka zaudēsim, bet malači – parādīja gribasspēku un cīņassparu. Apakšgrupu spēlēs mazliet neveicās, varbūt nebija noskaņojuma, bet izslēgšanas

spēlēs viņi parādīja raksturu un tika finālā.

Puīšu panākums 3x3 basketbolu noteikti popularizēs, arī bērniem radīsies lielāka interese. Pieļauju, ka varētu tikt izveidoti vairāki sporta laukumi. Kuldīgā esmu novērojis, ka bērniem par 3x3 ir interese, vienīgi kārtīgs laukums prasītos. Lai arī ir nianses, šis ir basketbola novirziens un laba platforma, kur

bērniem darboties. Domāju, ka tas varētu attīstīties līdzīgi kā volejbols: klasiskais un pludmales.

Vienlaikus ar saviem treniņiem, kuros gatavojos augusta vidū doties uz Itāliju, vēroju olimpiskās spēles: skatījos peldēšanu, riteņbraukšanu, basketbolu vīriešiem. Vēl gaidu vieglatlētiķi – tā ir olimpisko spēļu karaliene, un būs interesanti.

LAI TIK PĒC LAIKA NEAPSĪKST

5. Guntis Jankovskis, Kuldīgas basketbola treneris:

– Spēles skatījos. Ne vienmēr tie, kas spoži iesāk, spoži arī pabeidz, un to var attiecināt uz serbiem. Mūsu komandai vislabākā forma bija turnīra beigās. Tā bija arī viena no komandām, kas vislabāk saspēlējusies.

Grūti pateikt, vai tagad uz 3x3 būs lielāka uzmanība. Kādam jau doma radīsies. Parasti tā ir: Latvijai uzvara par Kanādu –

nu visi pievērsīsies hokejam. Štrombergs uzvar BMX – visi nodarbosies ar to. Bet pēc laika interese mazinās.

3x3 vai klasiskajā basketbolā tehnika ir tehnika, un tā jāapgūst. 3x3 ir cits ritms, režīms un arī taktika. Ir četri spēlētāji, trīs laukumā. Nav kā klasiskajā basketbolā, kurā katram komandā ir diezgan liela nozīme.

Basketbols kļuvis ātrāks, tehniskāks. Arī rezultāti ir augstāki, varbūt tādēļ, ka

tiesneši nepieļauj netīru spēli, jo pirms desmit gadiem spēlē tika samests ap 60 punktiem, un tas ir maz. Liela nozīme ir trīspunktu metieniem. NBA izrēķināts, kur labāk uzbrukt, no kuras vietas var gūt vairāk punktu. Kurš vairāk bumbu met un ir precīzāks, tas spēli uzvar. To pašu var attiecināt uz Eirolīgu un Latvijas čempionātu.

Inta Jansone

RUNĀ SPECIĀLISTS

Pašvaldība pārdod arvien vairāk īpašumu

Klāvs Svilpe, Kuldīgas novada pašvaldības nekustamo īpašumu nodaļas vadītājs

Kuldīgas novadā pašvaldības atsavināto nekustamo īpašumu skaits turpina pieaugt. Pagājušajā gadā atsavināts simts, šogad tādām skaitam tuvojamies jau sešos mēnešos. Objektu daudzumam pieaugot, palielinās arī ieņēmumi. Ar šo finansējuma pieaugumu var rēķināties budžeta plānošanā.

Pašvaldība atsavināšanai prioritāri izvirza tādus īpašumus, kuri nav nepieciešami tās funkcijām, vai tos, kuri ir sliktā stāvoklī un kuru atjaunošana vai uzturēšana nav ekonomiski pamatota. Atsevišķos gadījumos pārdošanu var ierosināt citi, piemēram, zemes starpgabalam pieguļošas zemes īpašnieks, uz pašvaldības zemes esošu būvju īpašnieks, kopīpašnieks, lai izbeigtu kopīpašumu ar publisku personu, un citas likumā noteiktās personas.

Lai arī īpašumi un atsavināšanas nosacījumi ir ļoti atšķirīgi, procesu stingri regulē likums *Par pašvaldībām*, Publiskas personas mantas atsavināšanas likums, kā arī Ministru kabineta noteikumi Nr.109 *Kārība, kādā atsavināma publiskas personas manta*. Sākt šo procesu izlemj dome, ja pašvaldības funkcijām īpašums nav nepieciešams. Tad to var iegādāties izsolē.

Kopš gada sākuma Kuldīgas novada dome īpašumu izsoles organizē elektroniskajā vietnē www.izsoles.ta.gov.lv. Ir arī izņēmumi, kad publiska izsole nav jāriko, piemēram, ja savulaik objekts piešķirts pastāvīgā lietošanā ar tiesībām iegūt īpašumā par samaksu un par to noslēgts nomas līgums vai ja pašvaldības dzīvoklis izīrēts ar tiesībām to izpirkt, kā arī tad, kad uz pašvaldības zemes gabala atrodas citam piederošas būves. Aicinām šādos gadījumos zemes nomniekus, dzīvokļu īrniekus un būvju īpašniekus būt aktīviem, interesēties un izmantot tiem savulaik piešķirtās pirmtiesības objektu iegādāties.

Pašvaldības īpašuma cenu nosaka dome, pieaicinot sertificētu vērtētāju. Virzot uz publisku izsoli, informācijai par tās norisi jābūt pieejamai pēc iespējas plašākai sabiedrībai, tostarp oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis*, pašvaldības interneta vietnē un informatīvajā izdevumā. Ziņas par izsoli papildus ir gan novada domē, gan pašvaldības sociālo tīklu kontos, kā arī pašā īpašumā.

LASĪTĀJS VAICĀ

Pacients ilgi gaida. Mediķi lūdz sapratni

No kāda vīrieša, kurš vēlējas palikt anonīms, redakcija saņēma ziņu par atgadījumu Kuldīgas slimnīcā 27. jūlija rīta pusē.

Viņam pa nakti kājas īkšķim nolūzis nags, tecējušas asinis, bijušas lielas sāpes. Uzņemšanā esot nosēdējies vairāk nekā četras stundas, un medmāsa teikusi, ka uz visu slimnīcu ir tikai viens ārsts un viņa nezinot, kad tas atbrīvosies. Turklāt sākotnēji vīrieti nemaz neesot gribējuši pieņemt tā iemesla dēļ, ka viņš nav potēts.

Komentēj Kuldīgas slimnīcas kontrolārsts Āris Pētersons: „Neatliekamās medicīniskās pa-

līdzības un uzņemšanas nodaļas dežurārsti ātrāk palīdzību sniedz tad, kad apdraudēta dzīvība vai ir krīze, vai veselības stāvoklis strauji draud pasliktināties. Citos gadījumos var nākties gaidīt. Nepamatota vilcināšanās kādam sniegt palīdzību gan nav konstatēta.” Dežurārsti slimnīcā nav viens, bet dežurējošie speciālisti (ķirurgs, ginekologs, anesteziologs) var būt aizņemti neatliekamās operācijās. Darbinieku trūkuma dēļ atvaļinājuma laikā tiešām varot gadīties, ka attiecīgajā specialitātē ir tikai viens mediķis.

„Pacients noteikti nebija sta-

cionējams, tāpēc viņu nevarēja uzņemt, bet negribu teikt, ka tas saistīts ar nevakcinēšanos. Iespējams, speciālists gadījumu traktēja kā ambulatoru maksas pakalpojumu. Nevaru pateikt, kā pacients uztvēris standarta jautājumus par Covid-19 pārslimošanu un vakcināciju, ko personāls ir spiests uzdot, lai lieki nelietotu individuālos aizsardzības līdzekļus,” par nepatīkamo situāciju stāsta ārsts.

Viņš lūdz saprast, ka pandēmijā medicīnu darbs un pakalpojumu pieejamība ir apgrūtināta, tāpēc vēlams iepriekš piezvanīt.

Katrīna Blaua

LASĪTĀJS VAICĀ

Autobusu reisos slēdz un maina

Kāpēc sabiedriskā transporta kustības grafiks mainīts un daži reisi vispār slēgti, kaut laukos autobusi jau tā reti kursēja un pēc novadu reformas satiksme ar centru tika solīta ērtāka, jautā iedzīvotāji.

MAZ PASAŽIERU

Autotransporta direkcijas sabiedrisko attiecību vadītāja Zane Plone atbild, ka pārmaiņas maršrutos Kurzemē un Zemgalē tiešām ir būtiskas, bet tās domātas situācijas uzlabošanai, nevis pasliktināšanai.

No 1. augusta tās skar 33 maršrutus savienojumā ar Saldu, Liepāju, Ventspili, Kuldīgu, Jelgavu, Auci, ezeri, Skrundu u.c. vietām. Izmaiņas ieviestas dažādu iemeslu dēļ – rūpīgi izvērtējot pasažieru skaitu atsevišķos reisos, ierobežotā finansējuma dēļ nolemts pasažierus vairs nepārvadāt tur, kur viņu tikpat kā nav un kur ir citas

iespējas, kā galamērķi sasniegt. Piemēram, slēgti vairāki reisi maršrutā Kuldīga–Ēdole–Alsunga, jo pasažieri var izmantot autobusu Rīga–Kuldīga–Pāvilosta.

BIEŽĀK APSTĀSIES VAI BRAUKS ĀTRĀK

Tāpat vērtēti citi posmi. Tiks slēgts maršruts Rīga–Jelgava–Liepāja, jo visā garumā braukuši vien atsevišķi pasažieri, tostarp Skrundā biļetes nav pirktas. Tā vietā sabiedriskais transports būs tur, kur pieprasīts vairāk. Vēl dažos reisos tiks mainīts vai saīsināts laiks, iekļautas papildu pieturas, tiks atklāti jauni reisi (piemēram, no Kuldīgas uz Skrundu un atpakaļ). Izvērtējot pasažieru paradumus, tiks mainīts kustības saraksts autobusiem no Rīgas uz Kuldīgu. Tāpat tiks slēgts maršruts Rīga–Kabile–Kuldīga, un turpmāk caur Kabilu kursēs atsevišķi maršruta

Rīga–Kandava–Kuldīga autobusi.

NOTEIKTI VISPIRMS JĀPĀRLIECINĀS

Kurzemes plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja Vaira Brūdere piebilst, ka pirms brauciena noteikti jāpārliecinās, vai reisu nav skārušas izmaiņas, jo to ir ļoti daudz un tās skar dienas, atiešanas laiku u.tml. Vislabāk to izdarīt vietnē www.1188.lv.

Gan plānošanas reģions, gan pašvaldība uzklauša pamatotus ierosinājumus, jo transportam jābūt pieejamam visiem, vienlaikus tukši autobusi nekursēs. Vēl nav pilnīgas skaidrības, kā septembrī atsāksies mācības skolā, bet skolēnu pārvadājumi ir prioritāri. Tāpēc pārmaiņas var būt vēl.

Daina Tāfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai esat sākuši gatavoties skolai?

Vai jums ir cerība, ka 1. septembrī bērni varēs mācīties klātienē?

Solvita Zvaigzne, grāmatvede:

– Vēl neesam sākuši. Citus gadus skola ir atsūtījusi sarakstu ar lietām, kuras vajag nopirkt. Tad dodamies uz *Rozes grāmatnīcu*. Nekad nekā veikalos nav trūcis – visu var viegli atrast. Bet šogad sarakstu vēl neesmu saņēmusi. Nezinu, vai bērni varēs mācīties klātienē. No attālinātās mācīšanās viens labums ir tāds, ka smagā soma nav jānēsā uz skolu un atpakaļ. Es, protams, gribētu, lai mācības ir klātienē, bet, kā būs, tā būs, jo obligāto vakcīnu skolotājiem neatbalstu. Pat tad, ja 1. septembris būs jāskā neklātienē, citā skolā bērņus negribu laist, jo Jēkabpils vidusskola mani ļoti apmierina.

Ilze Ābola, virtuves darbiniece:

– Mēs dzīvojam Dānijā, un bērni mācās tur. Mums nekas nav jāpērk – skola visu dod par brīvu. Vienīgi mugursomu vajag pašam, bet to esam iegādājušies. Visu var atļauties pats. Finansiāli Dānijā ir ļoti laba situācija. Mācības notiek klātienē. Neklātienē bija tikai viens mēnesis. Bērni reizi nedēļā tiek testēti uz kovidu, uz skolu brauc speciālas koronavīrusa testu mašīnas. Skola atsāksies jau augustā, jo mums atvaļinājums ir tikai vienu mēnesi. Dānijā vakcīna ir brīvprātīga, arī medicīnā strādājošajiem. No vakcīnas bijis daudz komplikāciju, tāpēc valdība to atstāja kā brīvprātīgu lēmumu. Patiesībā daļu sabiedrība lielākoties ir vakcinēta – veseli 60%. Domāju, ka arī skolotāji būs sapotēti.

Gatis Bergs, pašnodarbinātais:

– Meita sāks mācīties 1. klasē Anglijā. Mācības pamatā notiek klātienē. Pedagogu vakcinēšana notiek, bet nezinu, cik aktīvi. Anglijā viņiem tas nav obligāti, un situācija ir krietni mierīgāka, piespiedu kārtā nekas ne notiek. Bērniem pagaidām nevajag ne vakcīnu, ne sejas masku. Ja pandēmija būs atkārtoti, pie mums skolas slēgs un mācības pāries attālināti. Protams, kvalitāti tas ietekmē. Piederumus nodrošina skola. Vienīgais, kas jāgādā vecākiem, ir skolas uniforma. Meita vienu gadu nomācījās pirmsskolas grupā, un tur jau jābūt formai. Skolās tās ir vienādas, tāpēc, ja vēl derēs vecā, meita vilks to pašu. Meita ļoti grib uz skolu iet, vairāk jau draugu dēļ.

Intars Rūsis, students:

– Studēju Liepājas universitātē, sāksu otro kursu. Pagaidām neko neesmu nopircis. Nekas daudz jau nav jāpērk – klade un pildspalva. Pārējo nodrošina augstskola. Man gribētos mācības klātienē, jo tā var iemācīties daudz vairāk. Pagaidām izskatās, ka klātie ne būs, un tas nozīmē, ka pedagogi ir vakcināti pietiekami.

Aiga Veisberga, auklīte pirmskolas iestādē:

– Skolai viss nopirkts, arī mugursoma. Bērns šogad sāks pirmo klasi Plūdoņa vidusskolā. Skola atsūtīja sarakstu, ko vajag nopirkt: klades, burtnīcas, zīmuli,

ļus, krāsas un tamlīdzīgas lietas. Visu nopirkām – nekā netrūka. Ļoti patīkama apkalpošana, jo visu pēc saraksta palīdzēja atrast. Mājās kopā ar bērnu mācāmies kārtīgi lasīt, lai skolā vieglāk un var kaut ko iemācīties. Es domāju, ka mazās klases varēs mācīties klātienē, bet lielākās noteikti vēl ir uz jautājuma zīmes. Es esmu pret obligāto vakcīnu skolotājiem, tāpēc man nekas nav pretī, ja 1. klasei būs jānācās attālināti. Gribētos jau klātienē, bet nevienu nedrīkst piespiest darīt to, ko pats negrib. Tā tomēr ir brīva izvēle.

Guna Baraka, mājsaimniece:

– Dzīvojam Aizputē, meita iet dārziņā, un tur viss ir noticis klātienē. Es dižu atšķirību neredzu – mācīties klātienē vai attālināti. Man pieņemami abi varianti. Dārziņam šogad nekas nebija jāpērk – viss tiek nodrošināts. Tikai drēbes pašiem jāpērk.

Katrīna Blaua, Lauras Vilertes foto

Noliek mandātu

Kuldīgas novada domes deputātu rindās notikušas izmaiņas – deputātes pilnvaras nolikusi Gunta Bivbāne (*Latvijas attīstībai*), jo vēlas turpināt direktora darbu aprūpes namā *Valtaiķi*. Viņas vietā būs Skrundas vidusskolas direktors Ainārs Zankovskis, kurš sarakstā bija trešajā vietā.

„Ja varētu, apvienotu abus amatus, bet likums nosaka, ka man ir jāizvēlas viens. Izvēlējos turpināt darbu aprūpes namā *Valtaiķi*,” saka G.Bivbāne. „Kandidējot vēlēšanās, par to neaizdomājos, jo sarakstā startēju ar 13. numuru, bet vēlēšanu iznākumā biju otrā.”

VUGD INFORMĒ

PLOSĀS UGUNIS UN VĒJŠ

Aizvadītajās brīvdienās, no 30. jūlija līdz 2. augustam, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kurzemes reģiona brigāde saņēmusi 47 izsaukumus.

Mūsu pusē pirmais izsaukums saņemts piektdien, kad Skrundas pusē vienstāva dzīvojamās mājas dūmvadā dega sodrēji 0,5 m² platībā. Nākamā ugunsnelaime

notika sestdien ap pusseptiņiem vakarā, jo Kurmāles pagastā dega pirts 15 m² platībā. Īsi pirms astoņiem ugunsgrēks likvidēts.

Visvairāk izsaukumu ugunsdzēsējiem glābējiem bija spēcīgā vēja dēļ, kas piektdien plosījās Kurzemē. Nolaucītie koki bija jānovāc no ceļa braucamās daļas Kuldīgā, Virkas ielā, kā arī uz autoceļa Kuldīga–Pelči un Jūrkalne–Kuldīga.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

DEDZINA DRĒBES, PAMANA MISTISKU DATORU KAUDZI

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Kaspars Šabāns**.

26. jūlijs. Uz Ozolu purvu, kur izcēlies ugunsgrēks, vedam ugunsdzēsējiem glābējiem pašvaldības sagādātas pusdienas. (Vedam katru dienu, līdz ugunsgrēks ir likvidēts.) Rendas pusē izcēlies konflikts starp kaimiņiem. Strīds ir par komposta kaudzi, kuru viens, pēc otra domām, nesaskaņoti izveidojis pārāk tuvu viņa īpašumam. Vakarā zvana kāda sieviete, ka viņas bērna tēvs no rīta paņēmis atvasi un vēl nav atvedis atpakaļ, telefonu necel. Iesakām zvanīt Valsts policijai (VP), bet pēc neilga laika sieviete atzvana, ka bērns tomēr atvests mājās. Pēc desmitiem vakarā zvana vīrietis un saka, ka viņu gandrīz notriekusi mašīna uz gājēju pārejas pie veikala *Maxima*. Iesakām zvanīt VP.

27. jūlijs. Dienas vidū Liepājās ielā aiz veikala *Citro* guļ piedzēries vīrietis. Nogādājam izolatorā. Vakarā Jelgavas ielā kādas mājas pagalmā iekurts ugunsgrēks. Tajā tiek dedzinātas drēbes. Iesakām brīdinājumu, ugunsgrēks tiek nodzēsts. Vakarā Estrādes parkā garāmgājēji pamana iereibušu vīrieti. Viņš tiek nogādāts mājās. Vakarā palīdzam sociālajam dienestam un ar alkometru pārbaudām kādu klientu.

28. jūlijs. Pelču centrā vairāki vīrieši lieto alkoholu. Vienu nogādājam iecirknī. Pagastu apmeklētājam vēlreiz, jo ziņo par nekoptu īpašumu. Īpašnieks sola sakopt. Vakara ielā strīdas divas personas. Abām izskaidrojam, ka publiski plēsties nav labi. Rumbas ielā manīta nepilngadīga persona alkohola reibumā. Nogādājam slimnīcā.

29. jūlijs. Rīta pusē izpalīdzam bāriņtiesai un nogādājam kādu cilvēku aprūpes centrā.

30. jūlijs. Zvans no garāmgājē-

ja, ka pie vieglatlētikas manēžas sakrauti datori, kas aplāti ar segu. Zvanītājam bail, ka tos nenozog. Kad aizbraucam, datorus nekur neredzam. Saņemam izsaukumu uz Piltenes ielu, kur intensīvā lietus dēļ cilājas kanalizācijas akas vāks. Informāciju nododam SIA *Kuldīgas ūdens*. Pēc tam zvans, ka Virkas ielā pāri brauktuvei nogāzies koks. Informāciju nododam ugunsdzēsējiem, kuri to novāc. Vakarā dodamies uz Dzelzceļa ielu, kur klaiņo divi suņi. Izrādās, ka stiprais vējš at-rāvis privātmājas vārtus un suņi pamukuši. Pēc deviņiem vakarā nodrošinām satiksmes plūsmu Piltenes ielā, kamēr ugunsdzēsēji novāc uz ielas nokritušo koku.

31. jūlijs. Naktī izsaukums uz Virkas ielu, jo tur kāds vīrietis bļausās. Teju vienlaicīgi ar mūsu ekipāžu ierodas cilvēki, kuri vīrieti aizved mājās. Arī Vīgriežu ielā skaļa uzzdzīve. Pa dienu pamanām, ka Ventas rumbā kāds vīrietis spiningo. Izsakām ļoti stingru brīdinājumu. Vakarā mūs sauc uz Rudbāržiem, jo kādās mājās iegājusi sieviete un neejot prom. Iesakām zvanīt Skrundas pašvaldības policijai, jo vēl līdz galam nav sakārtotas formalitātes ar piekritības teritorijām.

1. augusts. Izsaukums uz kādas ģimenes strīdu. Vīrieti aizvedam uz viņa dārza mājiņu, lai nomierinās. Vēlāk ģimeni apseko arī bāriņtiesa, palīdzam krīzes centrā nogādāt puisi no ģimenes. Zvans no sievietes, jo kāds nepilngadīgais ar elektroskūteri uzbraucis viņas bērnam. Medicīnu palīdzība nav nepieciešama, izsaucam ceļu policiju. Vakarā vedam mājās kārtējo dzērāju, kuram uzrakstām protokolu.

Nedēļas laikā pie protokola par pārkāpumu tikuši 28 cilvēki, bet brīdinājumu saņēmuši divi.

Pierakstīja **Alberts Dinters**

Dambīte-Dambergā – izpilddirektore arī turpmāk

Par Kuldīgas novada pašvaldības izpilddirektori iecelta **Ilze Dambīte-Dambergā**, šāds lēmums pieņemts novada domes sēdē.

Balsojumā 14 deputāti bija par I.Dambītes-Dambergas

kandidatūru, bet Loreta Robežniece balsoja *pret*. „Paldies par izrādīto uzticēšanos, turpināšu strādāt novada iedzīvotāju labā,” pēc apstiprināšanas amatā sacīja I.Dambīte-Dambergā, kura no 2009. gada jūlija līdz šim brīdim

bija līdzšinējās Kuldīgas novada pašvaldības izpilddirektore, bet pirms tam divus gadus arī Kuldīgas pilsētas domes priekšsēdētājas padomniece sabiedriskajās attiecībās.

Zināms, kas uzraudzīs Skrundu un Alsungu

No 2. augusta Skrundas pilsētas un pagasta pārvaldi vadīs **Guna Skrebele**, bet Alsungas pagasta pārvaldi – **Santa Kreičmane**, tā Kuldīgas novada domes sēdē lēma deputāti.

DIVDESMIT GADU PIEREDZE

Alsungas pagasta pārvaldes vadītāja amatam pieteicās divi pretendenti. Par S.Kreičmani deputāti nobalsoja vienbalsīgi. „Viens no iemesliem, kāpēc pieteicos konkursam, bija vēlme ko mainīt. Pašvaldībā strādāju teju divdesmit gadu, šī bija mana iespēja, un es to izmantoju,” *Kurzemniekam* saka S.Kreičmane. „Vispirms Alsungā jāpabeidz iesākie projekti: amatu māja, trīs ielu seguma atjaunošana un lampu nomaiņa.”

S.Kreičmane kopš 2003. gada Alsungas novada pašvaldībā strādājusi par iepirkumu, nekustamā īpašuma un klientu

apkalpošanas speciālisti, bet izpilddirektora prombūtnes laikā pildījusi viņa pienākumus. S.Kreičmanei ir profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbībā, uzņēmumu un iestāžu vadītāja kvalifikācija.

UZRUNĀ BIJUŠIE KOLĒĢI

Uz Skrundas pilsētas un Skrundas pagasta pārvaldes vadītāja amatu pieteicās pieci pretendenti. Konkursa prasībām atbilda četri, kuri tika aicināti uz darba interviju, bet amatam tika virzīta G.Skrebele. Sēdē desmit deputāti nobalsoja *par*, bet *pret* bija pieci: Ruta Karloviča, Daiga Kalniņa (abas no Zaļo un zemnieku savienības), Kristīna Ansons, Sigita Vaivade (Nacionālā apvienība) un Loreta Robežniece (*Latvijas attīstībai*). „Skrunda man ir mīļa vieta, te ir gūta arī darba pieredze. Pārzinu šo teritoriju, iedzīvotājus un viņu problēmas. Kādu laiku strādāju

Liepājā, bet tad radās iespēja startēt konkursā. Mani uzrunāja arī bijušie kolēģi, jo agrāk strādāju Skrundas domē par darba aizsardzības inženieri,” saka G.Skrebele. „Ceru, ka manas prasmes, zināšanas un dzīves pieredze noderēs šajā pārmaiņu laikā.”

G.Skrebele līdz šim bijusi darba aizsardzības speciāliste SIA *Liepājas reģionālā slimnīca* un darba aizsardzības un ugunsdrošības vecākā speciāliste SIA *CTB*. Iepriekš trīs gadus bijusi arī SIA *Skrundas komunālā saimniecība* valdes locekle. Viņa absolvējusi Latvijas Lauksaimniecības universitāti, iegūstot vairākas kvalifikācijas: darba aizsardzības vecākā speciālista, kokmateriālu eksperta un kokapstrādes inženiera – tehnologa. Juridiskajā koledžā iegūta jurista palīga kvalifikācija.

Inta Jansone

Jauno rotaļlaukumu dāvina Stiga RM

1905. gada parkā Kuldīgā vēl šovasar taps rotaļu laukums, ko pilsētai dāvā saplākšņa ražotne *Stiga RM*, ziedojot 50 tūkstošus eiro.

1905. gada parkā tiks atjaunots laukums bērniem. Attēlā: Kuldīgas attīstības aģentūras projektu speciāliste Elīna Voika, SIA *Korp* valdes priekšsēdis Vasilijis Vačiļa, *Jūrmalas mežaparku* valdes loceklis Aleksandrs Čuda, *Stigas RM* vadītājs Andris Ramoliņš un domes priekšsēde Inga Bērziņa.

Paredzēts demontēt agrākos rotaļu elementus, uzlikt septiņus jaunus, ieklāt gumijas segumu, ierīkot soliņus, atkritumu urnas un velosipēdu novietni.

Četpusēju vienošanos parakstījuši novada domes priekšsēde Inga Bērziņa, uzņēmuma valdes loceklis Andris Ramoliņš un būvuzņēmēji: *Jūrmalas mežaparku* pārstāvis Aleksandrs Čuda un *Korp* valdes priekšsēdis Vasilijis Vačiļa. Darbam bija jāsākas 2. augustā.

I.Bērziņa pateicās A.Ramoliņam un atzina, ka tas ir vislielākais ziedojums un *Stiga RM* ar

to ieies Kuldīgas vēsturē: „Man šis brīdis ir īpaši savijņojošs, jo šis ir manas bērniības parks. Atceros dažus rotaļu rīkus. Savās bērniības vīzijās domāju, ka te varētu būt skaistas, krāsainas mājiņas un rotaļu ierīces. Var teikt, ka mans bērniības sapnis piepildīsies. Lai vēl daudz tādu skaistu projektu!”

Savukārt A.Ramoliņš pateicās Kuldīgai par uzticību, kas uzņēmumam dāvāta sešarpus gadus: „Ideja dzima no tā, ka mums pagājušajā gadā un arī šogad ir veicies ļoti, ļoti labi. Mūsu prioritāte ir nākotne, un

nākotne saistās ar bērniem, jo tā ir, manuprāt, visneaizsargātākā sabiedrības daļa. Paši par sevi viņi parūpēties nevar.” Pirms dažiem mēnešiem viņš vērsies pašvaldībā ar ieceri ziedot bērniem. Saņemot atsaucību, nolēms uzbūvēt un uzdāvināt rotaļu laukumu, izdarot to kopā ar SIA *Jūrmalas mežaparku*. „Jau vasaras beigās bērni varēs to priecāties. Ceru, ka sadarbosimies vēl ilgu gadu un šis nebūs mūsu vienīgais projekts pilsētā,” uzsvēra A.Ramoliņš.

Katrīnas Blauas teksts un foto

Rindā pēc varavīksnes forelēm

Ko vēliesieties: kūpinātu foreļu zupu, salātus vai fileju medū? Šādu ēdienkarti pasākuma *Taste Kuldīga* mājas kafejnīcā foreļu audzētavā *Vēži* ciemiņiem piedāvāja uzņēmums *Kurzemes zivis*.

Tik lielu interesi par audzētavu uzņēmuma pārstāvji nebija gaidījuši: interesenti brauca autobusos, vieglajos auto un sētā piestāja ik pa mirklī, saimniekiem bija jāsteidz ierīkot pat papildu vietas. Tikmēr *Kurzemnieks* devās audzētavu izstaigāt kopā ar akvakultūras speciālistu Valdi Austeru un viņa dzīvesbiedri Andru Austeri. Abi šeit saimnieko vairākus gadus.

Kopš kura gada *Kurzemes zivis* šeit darbojas?

Valdis Austers: Kopš 2013. gada. Un audzēt varavīksnes foreles. Pirms tam šeit darbojās uzņēmums *Tinte Fish*, un mēs šeit ierīkojām zivju audzēšanas baseinus. Bet vispirms 1989. gadā sākām audzēt vēžus. Pēc tam vajadzēja *ātro naudu*, un nospriedām – jātaisa baseini un jālaiž tajos iekšā foreles. 2000. gadu sākumā par tām maksāja lielu naudu. Bija mums inkubators, zivis auga, nebija, kur tās likt, un visu laiku *jāretina*. Braucām uz Zviedriju, Dāniju, Poliju lūkot, kādu baseinu ierīkot vislabāk, beigās nošķīkojām lētāko un piemērotāko variantu.

Kāds ūdens zivju audzēšanai baseinos tiek izmantots?

Izmantojam recirkulācijas sis-

Valdis Austers kūpinā foreles.

tēmu: tas nozīmē, ka ūdeni iegūstam no simt metru dziļa urbuma un tā arī kontrolējam iespējamo piesārņojumu, kas var nonākt dabā. Bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās ūdens tiek izmantots vairākas reizes. Pirms realizācijas zivis tiek turētas tīrā ūdenī.

Izmantojam dabisku barību, kas ražota Dānijā, Somijā. Cenšamies zivis audzēt dabiskā ātrumā, radot labvēlīgus apstākļus, regulējot skābekļa daudzumu, ūdens temperatūru, tīrību. Atgriežoties pie sākuma, baseinos bija plānots ap 80 tonnām zivju. Lai izaudzētu trīs tonnas karpu, kā minimums vajadzīgi 100 hektāri. Bet mums ir baseini, un nav nekādu krenķu, jo ūdens no malas nevar pienākt. Ir jau lietas, kas vēl būtu vajadzīgas, piemēram, baseiniem pāri

uzlikts jumts, un uz tā ierīkoti saules paneļi, lai par elektrību nebūtu jāmaksā tik dārgi. Šis gan vēl ir nākotnes iecerces.

Bet kas ir aktuālākais šodien?

Pagaidām foreļu un vēžu audzēšana. Foreles tiek audzētas pēc skandināvu jeb somu metodes, un antibiotikas netiek izmantotas. Šeit zivis tiek arī pārstrādātas: šķirotas, mazgātas, ķidātas, filētas, fasētas vakuumā.

Vēžiem šī ir slikta vasara. Bija auksta ziema, mēnesi ir tikai karstums, un tas arī nav nemaz tik labi. Mēģināju ķert preču vēžus, bet vairums ir ar mīkstu čaulu, jo to tie maina jau otro reizi. Šovasar vēl ir kāds cits fenomens: jūnijā mātes vēl ir ar olām! Ierastajā kārtībā jūnija vidū preču vēžiem bija jābūt projām, tāpēc šovasar

„15 gados viss ir apgūts, bet brīvdienu šeit nav – darbs ir visu gadu,” saka Andra Austere.

var teikt: neesmu neko pārdevis.

Kur produkciju realizējat?

Pa visu Latviju – runāju gan ar privātajiem, gan kafejnīcām, restorāniem. Arī ar kūpinātām zivīm esmu tirgojies pasākumā *Lido zivis* un Hercoga Jēkaba gadatirgū. Vienmēr visu iztirgoju – laikam jau garšo (smejas). Šodien tirgotāji vairāk izvēlas no Norvēģijas, Zviedrijas, Polijas importētās, un ar šo produkciju lielveikali ir pārpildīti.

Vai sievietei darbs ar zivīm nav pārāk grūts?

Andra Austere: Nu jau ir pierasts. Agrāk, kad dienā bija jāizķidā 200 zivju, biju šausmās: kā tikšu galā! Tagad tāds nieks vien šķiet (smejas). Tāpat gāja ar filēšanu. Agrāk dienā spēju izfilēt divdesmit, tagad 50–60 ļoti ātri.

Agrāk strādāju *Elvi* virtuvē, bet Valdis atvilināja uz šejieni. Stāsta man: ūdens temperatūrai jābūt tādai, beseinā iekšā ir tik kilogramu zivju, tāpēc jādod tik daudz barības, tas daudzums jāizdala uz visu dienu – nevar vienā brīdī iebērt septiņus kilogramus. Pirmā doma: „Kā ar to visu tikt galā? Kā atcerēties?” Tāpat jāskatās līdzi, jo var parādīties kāda slimība. Bet 15 gados viss ir apgūts.

Vai paši zivis ēdat?

Andra: Mūsu ģimenē neviens tās neēd. Pa retam veikalā tiek iegādāta kāda bundžiņa ar šprotēm vai tunci savā sulā. Bērnu skola ir samaitājusi ar malto gaļu – viņi visu ēd ar to: makaronus ar malto gaļu, griķus ar maltās gaļas mērci...

Pirātu svētdienas blēņas

Damba dižos noticis aktīvās atpūtas pasākums bērniem *Pa pirātu salām*.

Parasti pagasta pārvalde bērniem pasākumu rīkoja, vienam mācību gadam beidzoties un nākamajam gatavojoties. Šoreiz ierobežojumu dēļ nolemts, ka tāds būs viens vasaras vidū. Bērni pēc sirds patikas varēja izpriecāties piecās salās: pārvērtību, atrakciju, Aizokeānijas, saldumu un burbuļu.

Pārvērtību sala. Galvenais pirāts (kultūras organizatore Baiba Mežiņa) jaunajiem māca, kā izgatavot acs apsēju, lai trenētu ar otro aci ieraudzīt dārgumus. Varēja tikt pie pirātu lakatiņa, enkura, rētas un tetovējumiem.

Dārta Buka no Nīgrandes izmēģina lielos ziepju burbuļus. Viņa ar dviņumāsu Aivu un mammu Renati uz Pelčiem atbraukušas pie radiem. „Izmantojām iespēju. Mazajiem īpaši patīk darboties ar ziepju burbuļiem – pūst lielākus un mazākus,” stāsta dviņu mamma.

Gaidīts mirklis noslēgumā – putu ballīte, ko atvedusi Aizputes *Kinotava*. „Esam jauns uzņēmums – darbojamies pirmo vasaru. Tā šogad padevusi karsta, un pieprasījums ir ļoti liels. Krietni jāizplāno, kā visur paspēt. Ballītes ilgums ir 30–40 minūtes,” saka *Kinotavas* pārstāve Iveta Kļevcova.

Darināti jauni tērpi Programmas LEADER projektā *Katram savu tautas tērpu!* tapuši 12 sieviešu un 12 vīriešu apģērbu komplekti.

Stendes tautastērpus izmantos arī Pelču vidējās paaudzes deju kolektīvs *Sābrī*.

Stendes tautastērpus pašlaik var apskatīt pagasta pārvaldē. Kopīgās izmaksas ir 4900 eiro. Mērķis – ļaut iedzīvotājiem tautastērpu izziņāt, pielaikot un izmantot jebkuru tradicionālo svētku svinēšanā ģimenes lokā, turklāt šī iespēja ir bez maksas.

Lappuse tapusi ar *Kuldīgas* novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Kāpēc svarīga koriģējošā vingrošana

Koriģējošās vingrošanas mērķis ir pareizi attīstīt bērnu fizisko veselību, un tā novērš funkcionālas stājas izmaiņas. Pirmsskolas un sākumskolas vecumā jāpilinveido pamata prasmes: soļot, skriet, mest, tvert, lēkt, rāpot.

Tā tiek attīstīts arī līdzsvars, koordinācija un lokanība, normalizēts muskuļu tonuss, tiek iekļauti arī vingrinājumi, kas veido pēdas velvi un koriģē stājas problēmas. Vingrošana domāta ne tikai tiem, kam jau ir veselības problēmas, bet arī citiem bērniem profilaktiskos nolūkos, lai nostiprinātu muskulatūru un ieliktu pamatus veselīgākai nākotnei, skaidro Jeļena Miezīte, fizioterapeite un fitnesa trenere. Bērnu un pieaugušo problēma ir hipodinamija jeb mazkustīgs dzīvesveids. Ķermeņa muskulatūra netiek pietiekami trenēta, tāpēc stājā rodas funkcionālas izmaiņas. Labam rezultātam vingrošana jāapmeklē divas trīs reizes nedēļā. Ja novirzes no normas ir nelielas vai nodarbības tiek apmeklētas profilaktiski, var pietikt arī ar vienu reizi, vingrošanu kombinējot ar citām fiziskām aktivitātēm, piemēram, peldēšanu.

Problēmas, ko var un vajag koriģēt:

- apaļa mugura,
- uz priekšu izvirzīts vēders,
- stājas vājums,
- stājas traucējumi,
- gaita (uz iekšu vērsta pēdas),
- X veida kājas,
- liekais svars.

LASĪTĀJS JAUTĀ

Ja cits smēķē sabiedriskā vietā

Egija Krētaine, mamma: „Kā sevi un bērnu pasargāt no pasīvās smēķēšanas un vairot imunitāti pret to?”

Atbild ģimenes ārste Zaiga Rone:

– Imunitāti pret pasīvo smēķēšanu nav iespējams izveidot, tāpēc no tādām situācijām jāizvairās. Var stiprināt imunitāti kopumā: vairāk atrasties svaigā gaisā, ēst sabalansētu uzturu, dzert daudz šķidruma un kustēties, sportot. Diemžēl mēs ne vienmēr varam mainīt smēķētāju paradumus. Nevajadzētu kautrēties aizrādīt, lai jūsu vai bērnu tuvumā nesmēķē. Vajadzētu izvairīties no vietām, kur smēķē, jo arī pasīvā smēķēšana var veselībai kaitēt, piemēram, radīt plaušu slimības. Īpaši bīstami tas ir bērniem, un rezultāts var būt bieža elpceļu saslimšana, ir lielāks risks rasties astmai un citām saslimšanām. Tāpēc aicinu cilvēkus būt atbildīgiem gan par savu, gan bērnu veselību.

KONKURSS

Bērnu un jauniešu literatūrai

Izdevniecība Latvijas mediji bērnu un jauniešu grāmatu manuskriptu konkursā gaida gan pieredzējušu, gan iepriekš neizdotu autoru darbus, kā arī grāmatu ilustrācijas visdažādākajos žanros.

Autori var darboties trīs kategorijās: literatūra bērniem (3+), skolēniem (9+) un jauniešiem (14+). Žanru un grāmatu formāta izvēle nav ierobežota. Var iesniegt arī ilustratora ideju bērnu grāmatai, uzrādot shematisku tās izklāstu un paraugus.

Anonimizētus manuskriptus vērtēs žūrija. Honorāru fonds ir 6000 eiro. Darbi, to apraksti un ziņas par autoru jāiesniedz e-pastā izdevnieciba@latvijamediji.lv līdz 31. oktobrim. Vairāk informācijas: Latvijamediji.lv.

VINGROJUMI

Lidmašīna. Mugurkauls taisnā līnijā attiecībā pret zemi, abas rokas jāceļ augšā desmit reizes.

Laiks. Īkšķis vērsts uz debesīm, un tāpat kā pirmajā vingrojumā abas rokas jāceļ uz augšu desmit reizes.

Zvaigznīte. Šajā pozīcijā jāstiepjas 30 sekundes.

Mēnešņi. Arī šajā pozīcijā jāstiepjas 30 sekundes.

Bērna kabatas nauda. Cik liela?

Prasmi rīkoties ar naudu ieteicams izkopt jau no bērnības, un vecākiem bērnu finanšu prātībā ir būtiska loma. Kā šādas zināšanas pakāpeniski vairot, skaidro Jekaterina Ziniča, bankas **Luminor** biznesa attīstības vadītāja Baltijā.

„Jautājumi par finansēm joprojām daudziem šķiet neērti, taču ieteicams jau savlaicīgi bērniem stāstīt par ikdienas pirkumiem, izdevumiem un krāšanu, lai agrāk rastos izpratne, kā nauda darbojas un kāda ir tās vērtība. Pārrunāt to ir svarīgi ne tikai tad, kad bērns ar naudu rīkojies neapdomīgi, bet arī ikdienišķās situācijās, skaidrojot un sniedzot padomus. Tas liks bērnam justies nozīmīgam un iesaistītam, kā arī vairo ģimenē uzticību,” norāda J.Ziniča.

PIRMAIS SOLIS: SADALĪT UN UZRAUDZĪT

Kabatas nauda ir labs finanšu prātības sākums, jo iemāca bērnam pārvaldīt to pašam un ļauj iepazīt naudas vērtību. Tomēr ieteicams to nepiešķirt, piemēram, tikai par mājas darbiem – tas var likt no naudas atteikties, lai tie nebūtu jādara. Turklāt šāda metode nesniedz iespēju savus līdzekļus plānot un pārvaldīt pašam.

Lai noteiktu summu, ieteicams ņemt vērā ģimenes ikmēneša izdevumus. Kabatas naudu var iesniegt reizi mēnesī vai sadalīt mazākos un biežākos maksājumos atkarībā no bērna vecuma. Pašiem mazākajiem, kam izpratne vēl tikai veidojas, sākotnēji to var iesniegt tikai pāris dienām. Ja bērns visu piešķirto iztērējis ātrāk, ieteicams turēties pie iepriekš noteiktās summas. Svarīgi ir bērna tēriņus uzmanīt – ja nedēļas laikā mēnesim paredzētā summa tiek iztērēta, pārrunājiet to un sniedziet padomus, lai nepārdomātos tēriņus viņš var izvērtēt un tālāk plānot pats.

Tāpat kabatas nauda var būt atkarīga no bērna aktivitātēm, piemēram, vai viņš dodas garākā izbraucienā, vai arī tā ir skolas diena, kad ēdienreizes jau ielānotas un nauda nepieciešama tikai papildus, un tad summa var būt mazāka. Tikpat svarīgi ir pārrunāt veidus, kā, paradumus mainot, kabatas naudu var ietaupīt vai tēriņus samazināt. Piemēram, ūdeni savā pudelītē var ieliet mājās, nevis iegādāties veikalā – tas būs dabai draudzīgāk un ļaus ietaupīt kabatas naudu.

OTRAIS SOLIS: MAKSĀJUMU KARTE

Maksājumu karte ļaus bērnam apgūt bankas pakalpojumus, piemēram, lietot bankomātu un internetbanku, ievērot drošības noteikumus, bet vecākiem atvieglos iespēju sekot līdzi bērna tēriņiem un noteikt limitu. Bērni biežāk nekā pieaugušie ļaujas emocionāliem pirkumiem, nereti pat neatceroties, kur kabatas nauda iztērēta. Apskatot norēķinu vēsturi, vecāki par pirkumiem var uzzināt, tā nodrošinot atspēriena punktu sarunām par atbildīgākiem pirkumiem. Prasme rēķināt var būt pirmā pazīme, ka savai maksājumu kartei bērns ir gatavs, un tas ir labs veids, kā veicināt patstāvību, atbildību un izpratni par naudu, savukārt vecākiem tas būs ērts rīks kabatas naudas pārskaitīšanai un uzraudzībai.

TREŠAIS SOLIS: IEKRĀJUMI

Daudz vērtīgāk par katras bērna vēlmes izpildi ir mudināt viņu krāt noteiktam mērķim, piemēram, jaunai rotaļlietai vai telefonam. Tas vienlaikus palīdzēs saprast, cik ilgā laikā mērķis ir sasniedzams, atliekot konkrētu summu. Ja bērns kāroto būs iegādājies par paša iekrāto, gandarījums būs lielāks. Tā radīsies arī izpratne par naudas un lietu vērtību, proti, ka sen lolota sapņa piepildīšanai ir vērts atteikties no maznozīmīgām lietām.

Jāatceras, ka bērni mācās no vecākiem, tāpēc viens no veidiem, kā interesi un izpratni par krāšanu veicināt, ir krāt kopā, piemēram, ģimenes ceļojumam. Tāpat interesi var veicināt vienošanās, par kurām nodarbēm vai lietām bērns maksās pats no saviem iekrājumiem.

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Gaisadārzi savam priekam

Jau 20 gadu pagājis, kopš Kurzemnieks rīkoja akciju *Kuldīgas gaisadārzi* un tās norisi atspoguļoja laikrakstā.

PATIKA VĒL PIRMS TAM

Sacensībā starp daudzdzīvokļu namiem balvu saņēma neiroloģe Sarma Salceviča. Viņa atceras, ka akcija nebija īpašs pamudinājums piektā stāva dzīvokļa lodžiju rotāt ar krāšņi ziedošu puķu podiem un kastēm, jo puķes ārstei patikušas vienmēr. Ar dārzkopību plaši nodarboties nav iznācis, tāpēc visa mīlestība, aizrautība un brīvais laiks ticis un joprojām tiek gaisadārziem. Tagad citā dzīvoklī, bet arī piektajā stāvā.

SKAISTI ZIED, NAV UNTUMAINAS

Toreiz Sarma audzēja pārsvarā ģerānijas, jo nebija tādas puķu izvēles kā tagad. Un pašai bija jā-sēj, pašai jāaudzē un jāpiķē stādīņi – nopirkt visu gatavu nevarēja. Ģerānijas viņas lodžijā aug joprojām – tās ir skaistas, kupli zied, ir viegli kopjamas, pacietīgas un neprasa tik lielu uzmanību kā untumaino sugu pārstāves. Dēls Miķelis

bijis mammai apzinīgs palīgs, un galvenokārt viņam uzticēta laistīšana.

UZDEVUMS – APLAISTĪT

Pie raksta ievietota fotogrāfija, kurā puķkope ir kopā ar dēlu Miķeli Pušilovu. Toreiz viņam bija astoņi gadi. „Priecīgs un laimīgs par balvu – puķu kasti, lejkanu, balonu un to, kas vēl tur bija,” tā S.Salceviča. „Pagājuši 20 gadi, puiselis ir izaudzis, nopircis zemi un plāno savai ģimenei būvēt māju. Kā jau vīriēši, kam vajag kalt lielus plānus. Ko nu tur ar puķu kastēm... Tomēr arī tagad viņš manas prombūtnes laikā atskrien aplaistīt puķes un pabarot kaķi.”

CILVĒKI PAMANA

Miķelis gan ieblīst, ka ar puķkopību nebija pārāk aizrāvies. Vai nu puikām vasarās trūkst interesantākas nodarbes! Bet, ja vajadzēja mammai palīdzēt, tad darīja.

Taujāta, kā līdz ar gaisadārziem

Kurzemnieka gaisadārzu akcijas rīkotājai, žurnālistei Dainai Veško, tagad Vārpiņai, ārste Sarma Salceviča ar dēlu Miķeli savulaik apsoliņa – turpināšot skaistos ziedus audzēt.

mainījušies pilsētas vaibsti, Sarma teic, ka šajā jomā pašvaldības koncepcija galvenokārt skar vecpilsētu: „Gan toreiz, gan joprojām liela daļa kuldīdznieku dzīvo tā sauktajās panelenēs (paneļu mājās – aut.). Un, kad tu ej no darba mājās uz to savu guļamrajonu, tad ir jauki pacelt galvu augšā un papriecāties par gai-

sadārziem. Tās smilgas un kociņi podos centrā vairāk domāti iebraucējiem, kas no rīta atbrauc un vakarā brauc prom. Mēs daudzdzīvokļu namos tā taisām prieku paši sev. Viens uztaisa puķu kasti, otrs uzreiz arī grib. Reiz vinnēja māja Dzintaru ielā, kur visa sekcija bija vienojusies, kā sakombinēt. 2014. gadā

vēlreiz saņēmu atzīni par balkonu – laikam no pašvaldības. Tas bija pārsteigums, jo mana māja ir pēdējā, dzīvoklis no ielas maz redzams un vēl bērzi priekšā aizauguši. Taču cilvēki bija pamanījuši.”

Daina Tāfelberga
Kurzemnieka un Sarmas Salcevičas arhīva foto

Solījums tiek pildīts – Sarmas Salcevičas dzīvokļa lodžijā arī tagad gaisadārzi zied krāšņi, un nu jau pieaugušais dēls Miķelis Pušilovs par spīti aizņemtbai atskrien tos aplaistīt.

MANS VAĻASPRIEKŠ

„Pirmā kauja un lielgabali – patīkams mirklis”

Vācijā dzīvojošais latvietis ar saknēm Kuldīgā Markus Karelis, kas šogad beidzis vidusskolu, trīs gadus aizraujas ar Napoleona kauju rekonstrukciju, kas ir interesants vaļasprieks, bet iemācījis arī gan kārtību un disciplīnu, gan rūpes par vidi.

Markus ir kādreizējās deju skolotājas Noras Kareles mazdēls. Lai gan pats dzimis Vācijā, Potsdamā, viņa tēvs Uvis Karelis ir audzis Kuldīgā. Markus ar ģimeni uz Latviju brauc vismaz trīs reizes gadā un katrā viesošanās reizē šeit pavada trīs četras nedēļas.

INTERESE PAR VĒSTURI

Apmēram pirms četriem gadiem, spēlējot datorspēli *Napoleona kari: kalni un asmeņi*, Markus sācis interesēties par šī franču karavadoņa laikmetu, jo spēlētāji veido vienības, kas rekonstruē kaujas. Pēcāk Markus vēlēties plašākai publikai parādīt, kāda bija dzīve 18. un 19. gadsimtā. Vēl liela nozīme šāda vaļasprieka izvēlē bijusi interesei par vēsturi. Tā puisis sācis aizrauties ar Napoleona kauju rekonstrukciju.

Markus pastāstīja, ka tas nozīmē atainot vēsturisku kauju, kas parasti ir izplānota un ir zināms, kura puse uzvarēs, taču notiek arī tādas kaujas, kuru rezultāts nav zināms, kurās uzvar tā puse, kurai ir labāka taktika vai vairāk karavīru. Šādas rekonstrukcijas notiek gandrīz visā Eiropā, kur Napoleons I aizvadījis savas cīņas. Puisis iestājies Prūsijas

Markus pagājušajā vasarā Vācijā netālu no Brandenburgas pirms pārgājiena, kurā tiek izmantotas tikai vēsturiskas lietas.

Markus Karelis šovasar Kuldīgā veico motorizēto transporta līdzekļu braucienā.

vienībā *Kurmārkische Landwehr*: Kurmerkiše esot vieta, kurā vienība nodibināta, un tas ir Vācijas reģions ap Brandenburgu, bet *Landwehr* nozīmējot *zemessardze*. Šo vienību veidojuši Prūsijas nabadzīgākie bataljoni, kam citreiz pat nav bijis šaujammieroču, bet bijuši šķēpi.

PAŠĀ KAUKAS KARSTUMĀ

Kauju rekonstrukcija ir īpašs notikums, kurā var ierasties pat 2000 dalībnieku. Puisim visspilgtāk atmiņā vislielākās cīņas 2019. gadā – Leip-

cigas un Vaterlo kaujā vienuviet atradušies ļoti daudzi, bijis arī daudz lielgabalu. Tādu kaujas vērienu Markus nebija redzējis. Vēl viņam spilgti atmiņā dalība vācu dokumentālās filmas *Terra X* tapšanā – tā vēstot par vēsturiskām un zinātniskām tēmām.

Markus aizvada kaujas ne tikai Vācijā – viņš devies arī uz citām valstīm piedalīties izspēlē, un tas devis neatņemamu pieredzi. Kādā cīņā Austrijā Markum izdevies iegūt draugus no Čehijas un Austrijas.

Šogad puisis bija plānojis doties uz Beļģiju, tomēr pandēmijas dēļ brauciens atcelts.

Ceļojums, gatavošanās kaujām un to atainošana aizņem daudz laika, tomēr tas atkarīgs no situācijas. Katram karavīram kaujas laukā jāprot manevrēt, apieties ar ieroci, jāzina dažādas pavēles, un tas prasa treniņu no divām līdz četrām stundām nedēļā, dažādas nodarbības: „Kārtīgs treniņš un zināšanas par drošību ir no svara, lai kaujas rekonstrukcija gan skatītājiem, gan dalībniekiem būtu laba.”

PATS ŠUJ TĒRPUS

Markus sācis arī pats šūt apģērbus un ādas izstrādājumus, darināt dažādu inventāru, un tas viņam padodoties. Tas nemaz nav tik vienkārši, un apģērbs un piederumi pareizi jākopj. Šūt Markus iemācījies pašmācības ceļā, skatoties videokli-

pus kanālā *YouTube*. Viņš atklāj: ja vēsturiskos tērpus darina pats, šāda prasme ne tikai samazina izmaksas, bet arī devusi viņam iespēju nokļūt vācu televīzijas šovā. Markus uzskata, ka šūšanu var pārvērst par darbu, tomēr nepieciešamas labas atsauksmes un jāiegulda smags darbs, lai rezultāts būtu labs. Tad galu galā varot arī nopelnīt.

Dažiem sākumā šķitis, ka Markus aizrāvies par daudz, tomēr citi šim vaļaspriekam ļaujoties vēl nopietnāk: iekārtojot māju Napoleona laikmeta garā, pat ikdienā valkājot tālaika stila apģērbu. Arī Markus ģimene iesākumā bijusi pārsteigta, taču puisim šķiet, ka nu viņa nodarbošanās patīk arī vecākiem.

PLUSI UN MĪNUSI

Lielākais mīnuss esot finansiālā puse, jo uniformas ir dārgas. Viena maksā ap 600 eiro, bet vēl vajadzīgi dažādi piederumi un ierocis, tādēļ izmaksas var sasniegt pat 2000 eiro un vairāk. Taču lielākais mērķis ir iepazīt jaunus draugus un ceļot uz citām valstīm – tas esot liels pluss. Ar šādu vaļasprieku varot vienīgi iegūt: ir iespēja ceļot, izzināt vēsturi, iepazīt cilvēkus. Lai arī jauniešu vidū tas nav ļoti izplatīts, Markus uzskata: ja ir vēlme, nevajag baidīties, jo vienmēr būs kāds, kurš palīdzēs iegūt inventāru un pirmās zināšanas.

Auce Mūrniece
Markus Kareļa arhīva foto

Dižkoki ir viena no Latvijas dabas neatņemamām vērtībām, pieminekļiem. Tie ir senatnes liecinieki, kas mēdz būt saistīti arī ar dažādiem vēstures notikumiem. Turklāt jo vecāks top koks, jo lielāka tā loma un vērtība bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Tajos mājvietu rod dažādu retu un aizsargājamu sugu pārstāvji – zidītāji, putni, kukaiņi, sēnes un citi organismi.

Mums ir tūkstošiem dabas pieminekļu

Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Rēna informē, ka DAP datu pārvaldes sistēmā Ozols līdz šī gada 30. jūnijam reģistrēti 19 717 koku – gan tie, ko apsekojuši pārvaldes darbinieki, gan tie, par kuriem saņemta informācija no citiem avotiem, piemēram, pašvaldībām vai iedzīvotājiem. Jāpiemin, ka kokus, par kuriem ziņa iedzīvotāji un pašvaldības, sākotnēji Ozolā klasificē kā “nav definēts” un tikai pēc pārbaudes dabā tiem piešķir attiecīgo statusu. No tiem 12 057 ir valsts nozīmes aizsargājami, 4537 – potenciālie, bet 299 ir vietējas nozīmes dižkoki. Savukārt 308 ir atzīmēti kā īpatnēji koki. DAP datu pārvaldes sistēmā biežāk pārstāvētās sugas ir parastais ozols (4882 koki), parastā priede (2540) un parastā liepa (1343). “Saskaņā ar pašreizējo likumdošanu par dižkokiem uzskatāmi visi koki, kas sasnieguši Ministru kabineta noteikumos noteiktos izmērus. Pat ja koki nav reģistrēti sistēmā Ozols vai teritorijas plānojumos un uz tiem nav informatīvās zīmes, ozollapas, uz tiem tāpat attiecas visas dižkoku aizsardzības prasības,” skaidro M. Rēna.

Apsekojot dižkokus dabā, DAP darbinieks vērtē to veselības stāvokli, bojājumus un apdraudējumus. Ja konstatēta dižkoka bojāeja (nolūšana, nokalšana, nozāģēšana vai cits iemesls), arī šīs ziņas tiek ievadītas Ozolā. Savukārt kokiem, kas gājuši bojā, bet pilda, piemēram, aizsargājamo sugu dzīvotnes funkcijas un ir bioloģiski vērtīgi, piešķir statusu “sausoksnis/kritala”. Dižkokus, kas gājuši bojā vai dabā vairs nav atrodamī, sistēmā apzīmē ar statusu “likvidēts”. Šobrīd reģistrēti 242 tādi koki, par ko zināms, ka tie gājuši bojā, nolūzusi vai izsniegta

atļauja to nociršanai. Atbilstoši MK noteikumiem, aizsargājamā koka nociršana (novākšana) pieļaujama tikai tad, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst tā bīstamību, veicot sakopšanu (apzāģējot zarus, izveidojot atbalstus u.tml.), kā arī saņemta DAP rakstiska atļauja.

Daudz darījusi sabiedrība

Liels atbalsts un palīgi dižokoku apzināšanā ir arī iedzīvotāji. “Regulāri saņemam ziņas par iespējamiem dižkokiem. Pārvaldes inspektori iespēju robežās cenšas šos kokus apsekot un uzmērīt. Bieži vien tie pēc mēriem atpauk no dižkokiem, tādēļ Ozolā tos reģistrē kā potenciālus dižkokus vai īpatnējus kokus,” teic M. Rēna. Par godu valsts simtgadei DAP rīkoja akciju-iniciatīvu “Dižošanās – Latvijai 100”, kuras laikā no 2017. līdz 2020. gadam sistēmā Ozols reģistrēti 2679 jauni koki. Datus par lielāko daļu (teju 2500 vadozotajiem) 2018. gadā iesniedza dabas pētnieks Arnis Bērziņš. M. Rēna piebilst, ka datus par lielajiem kokiem DAP sniedz arī studenti un novadpētnieki. Piemēram, pērn novembrī kāda Latvijas Lauksaimniecības universitātes studente, gatavojot bakalaura darbu, apsekoja šos dabas pieminekļus Auces nova-

Latvija ir dižkoku zeme

dā un sniedza informāciju par 62 jauniem un potenciāliem dižkokiem. Ilgus gadus aktīva un aizrautīga dižkoku apzinātāja ir novadpētniece limbažniece Daina Čakste. Dižkoku apzināšanai Dainas kundze pievērsusies, kad kopā ar aktivistiem Gunti Eniņu, Imantu Ziedoni, Andri Grinbergu, Alfrēdu Andrusu un citiem kā laba kādreizējā Limbažu rajona pārzinātāja devusies pa mežiem skatīt kokus, akmeņus un citus dabas pieminekļus. “Bijām pulciņš šādu domubiedru un savā laikā teju katru sestdienu un svētdienu kaut kur braucām,” stāsta sarunbiedre. Vēlāk limbažniece jau individuāli meklējusi un reģistrējusi dažādas dabas vērtības, arī dižkokus. 2010. gadā viņa izveidoja Limbažu novada dižkoku sarakstu, kurā tobrīd bija 428 varenie. Pēdējos gados novadpētniece kopā ar apzina lielākoties Katvaru pagastā. Dižošanās akcijai viņa sniedza ziņas par 18 kokiem mīnētājā teritorijā. Beidzamā laikā gan viņai īsti nesanākot doties diženo meklējumos, bet tāpat vairāki jau pamanīti lauku māju apkārtnē un kaimiņos Katvaru pagastā. Ķīpēnu muižas koku alejas galā aug veselīgs un resns vitols, bet pie muižas – varens

ozols un liepa. Pie kaimiņu mājam aug dižozols, kas nav vēl uzmērīts. Arī viens no tuvīniem bērziem jau ir potenciāls dižais. “Esmu Latvijas patriote un dabas mīļotāja. Augstu vērtēju lielus kokus, kas saglabāti. Latvija ir dižkoku zeme. Mums to ir daudz un dažādu sugu,” teic D. Čakste.

Novērtē un lepojas

Limbažu novada Vidrižu pagasta brīvdienu mājas “Medņi” saimnieks un kustības “Spēk-ozols” izveidotājs Ivars Šmits jau trešo gadu izsludinājis fotokonkursu “Eiropas dižkoku lielvalsts – Latvija”. Dalībniekiem jānofotografējas ar sev tikamo dižkoku un Latvijas karogu un attēls līdz septembra beigām jāievieto sociālajās vietnēs Facebook.com, Instagram.com vai Twitter.com, pievienojot tā atrašanās vietu un tēmturi #dižkokulielvalsts.

“Medņi” apkārtnē aug vairāki ozoli – septiņi koki ir pieauguši, vairāki ir pusaugu vecumā, bet trejdeviņi jauni iestādīti Spēkozolu birzi. Dižkoka izmēriem atbilst viens – Aģes dižozols. Tā apkārtmērs pēdējos 12 gados ik gadu pieaug par 4,6 cm. Šogad koka apkārtmērs sasniedzis 5,52 m. “Kad pēc padomju okupācijas atgūvām sa-

vas dzimtas viensētu “Medņi”, mans tēvs Kārlis savās bērņības dienu takās Aģes upes krastā no jauna atklāja vareno dižozolu. Tas bija ieaudzis krūmos no krasta kokos, bet pēc atbrīvošanas un apēnošanas atklājās visā savā varenumā, slejot zarus pāri upei no tās stāvkrasta malas. Nosaucām to par Aģes dižozolu,” stāsta sarunbiedrs. Pēdējos 15 gadus tas iedvesmojis vidrižnieku izzināt dižkokus un apzināties, ka Latvija ar otru lielāko dižkoku blīvumu tūlīt pēc Lielbritānijas ir Eiropas dižkoku lielvalsts. “Tas mani iedvesmoja radīt kustību “Spēkozols”, kuras mērķis ir godāt dabu, cienīt un kopt mūsu ozolus, baudīt to spēku un iedvesmu, saimniekot ilgtspējīgi un nest latvisko pasaulē,” atklāj I. Šmits. Šogad Aģes dižozols pieteikts konkursam “Eiropas gada koks”, kurā, cik zināms, Latvija piedalās pirmais. “Mūsu ģimene rūpējas par vairākiem ozoliem, kas nav diže, taču ir ainaviski skaisti: Medņu svētozols, Pērkonžuburs, Saimnieks Osvalds, Ražas sargs un, protams, arī skaistais un romantiskais zemzarītis Randaņa ozols, zem kura zariem notikušas gan krustabas, gan kāzu līdzināšanas rituāli,” viņš stāsta.

Dabas aizsardzības pārvaldes DIC “Ziemeļvidzeme” dabas izglītības speciāliste Inta Soma rāda vienu no eksponātiem, kas būs apskatāms centrā gatavotajā interaktīvajā izstādē.

Ja senāk cilvēki dzīvoja saskaņā ar apkārtejo vidi, to rūpīgāk vēroja un daudz vairāk par to zināja, tad nu cilvēce no tās ir pamazām attālinājusies un daudzās zināšanas jāapgūst no jauna. Par to, kā strādā vides izglītības skolotāji, runājamies ar Dabas aizsardzības pārvaldes

(DAP) Dabas izglītības centra (DIC) “Ziemeļvidzeme” dabas izglītības speciālisti INTU SOMU.

“Vides izglītība nozīmē iepazīt un izprast dabu. Kad tas notiek, cilvēki sāk aizdomāties par savstarpējo saistību, piemēram, ka, noraujot vai iznīcinot vienu augu, tiek izpostīta arī dzīvesvieta kukaiņiem. Ja to

Saskaitītās vērtības dara lepnus

Noslēgumam tuvojas apjomīgākais Latvijas dabas vērtību inventarizācijas projekts “Dabas skaitīšana”, ko īsteno Dabas aizsardzības pārvalde. “Lielākā daļa “Dabas skaitīšanā” iegūto datu ir apkopoti. Par iegūtajiem rezultātiem esam sākuši gatavot ziņojumu Ministru kabinetam,” saka projekta vadītāja IRISA MUKĀNE.

Vairāku gadu garumā simtiem jomas ekspertu devās apsekot sešas Eiropas Savienības (ES) nozīmes aizsargājamo biotopu grupas (zālājus, mežus, purvus, jūras piekrasti un kāpas, upes un ezerus, kā arī alas un iežu atsegumus), lai noteiktu to daudzumu un kvalitāti. Izmantojot izpēti labvēlīgos laikapstākļus, alu un iežu atsegumu pētnieki ģeologa, projekta eksperta un kontroliera Daiņa Ozola vadībā vēl turpina kartēt šo biotopu grupu.

Dabas skaitīšana vairāk attiecas uz dzīvo dabu, tādēļ projektā apseko tikai pamatiežu, smilšakmens un karbonātiem atsegumus, jo tie ir dzīvesvieta dažādiem dzīvniekiem: sūnām, ķērpjiem, arī mazākiem dzīvniekiem. Projektā izvirzīti kritēriji – ja ala ir garāka par 3 m un iežu atsegums lielāks par 1,5 m², to kartē. Alām zīmē shēmu, nosaka apaugumā esošos lakstau-

gus, sūnas, ķērpjus, aļģes, kā arī uz iežiem mītošos dzīvniekus un to darbības pēdas. Ģeoloģijas speciālisti projektā pārbaudīja iepriekš zināmas alas un atsegumus, apsekoja vietas, kur šis biotops varētu būt, kā arī uzklauzīja iedzīvotāju sniegto informāciju. Eksperts vērtē, ka, lai gan kartēšana ir bioloģiska, tajā iegūts arī vērtīgs blakusprodukts – ģeoloģiskā informācija. “Līdz šim valstī nav bijis vienota reģistra nedz par iežu atsegumiem, nedz alām, tādēļ arī var sacīt, ka jebkurš “Dabas skaitīšanā” kartētais un šībrīža uzskaitē iekļautais atsegums vai ala zināmā mērā ir jaunatklājums,” skaidro D. Ozols.

Pagaidām projekta laikā apzināts vairāk nekā 2000 iežu atsegumu un aptuveni 100 alu. Tik apjomīga šis biotopu grupas izpēte Latvijā vēl nebija notikusi. “Jau atklāto atsegumu skaits ir milzīgs un, salīdzinot ar iepriekš zināmo, vairākkārt lielāks. Piemēram, par Gaujas Nacionālā parka krāšņajiem iežu atsegumiem bija jau agrāk pieejama informācija, bet šajā projektā uzskaitējam pat trīs reizes lielāku iežu atsegumu skaitu, nekā līdz šim tika domāts,” atzīst eksperts.

Ko iegūts tas, kura īpašumā konstatēts šis ES nozīmes aizsargājamo biotops? “Ja tas atrodas aizsargājamā teritorijā, tad īpašniekam pienākas kompensācija par saimnieciskās

Iemācīt izprast dabu

nav, tas atstāj ietekmi uz putnu populāciju. Tādā veidā veidojas šī mijiedarbības ķēdīte. Šo saskarību mēs aplūkojam arī savās nodarbībās,” skaidro I. Soma. Piemēram, bērni vairs nezina, kā izskatās kļava vai baltās vizbulītes. Kādēļ tā? “Vecāki vairs nedodas dabā, ņemot līdzi bērņus, un arī jaunā paaudzē maz iziet laukā,” teic sarunbiedre.

Covid-19 pandēmija gan daudzus pamudināja doties ārā, stāvēt pa dažādām takām, apmeklēt apskates vietas un objektus, iesaistīties pārgājienos. I. Soma to novērtē kā pozitīvu tendenci, bet tai ir kāds trūkums. “Ar vienu grupu man bija nodarbība jūras piekrastē, pētījām klintis, pildījām dažādus uzdevumus. Tobrīd garām gāja tūristi, kuru mērķis bija mērot posmu no Tūjas līdz Vitrupes bāka. Pajautāju, vai viņi pa ceļam smiltīs pamanīja granātus, vēl šo to interesantu. Izrādās, nē, jo cilvēki nezina, kur tos var redzēt.”

DIC speciālisti ir vieni no tiem, kuri šādos un līdzīgos jaunājumos izglīto sabiedrību. Un I. Soma piekrīt, ka cilvēku apziņa

ir lēnām uzlabojusies. Protams, ir lietas, kas arvien jāatgādina. Piemēram, kuras zāles drīkst plūkt un vīt Jāņu vainagā un kuras ir aizsargājamas un atstājamas plāvā. Arī mudinājums netraucēt piekrastē izpeldējušos ronēnus, ja vien tiem nekas nekašs, jāatdodas dabā, ņemot līdzi bērņus, un arī jaunā paaudzē maz iziet laukā,” teic I. Soma. Ja pieaugušos daudzus jautājumus vada ieradums, tad bērņos un jauniešos tāds vēl nav izstrādājies un viņi var mācīties piekopt jaunus un dabai, apkārtnē draudzīgākus aktivtātes.

Kopš 2004. gada Latvijā DAP paspārnē darbojas jauno reindzēru kustība. Pirmā jauno reindzēru grupa izveidota Gaujas Nacionālajā parkā (GNP). Šobrīd darbojas četras grupas – GNP klāt nākušas arī Ķemeru Nacionālā parka, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta (ZBR) un Rāznas Nacionālā parka jauno reindzēru grupas. Šie jaunieši ar apgūtajām zināšanām un prasmēm dalās ne vien savas ģimenes, bet arī draugu lokā. “Viņi arī paši lūkojas dabā, daudz ko ierauga un dalās tajā ar vecākiem. Tas ir labi, jo arī pieaugušajiem kļūst interesanti kopā ar atvasēm vērot dabu,” stāsta sarunbiedre.

D. Ozols skaidro, ka dabas procesi ietekmē arī alas. Piemēram, Salacgrīvas pagasta Lībiešu upurālu ieeja sākusī nedaudz iebrukt, noslīdējušais materiāls ar nokrišņiem tiek ieskalots alā, aizverot ejas, pa kurām agrāk varēja izlīst.

darbības ierobežošanu. Citos gadījumos īpašnieks var vienkārši lepoties, ka viņam pieder kaut kas Latvijā un Eiropā rets, ko var rādīt dzimem, draugiem,” spriež D. Ozols. Privāto zemju īpašnieki nereti paši sazinājas ar projekta ekspertiem, aicinot aplūkot jaunus caurumus zemē un izvērtēt, vai tā nav kāda nezināma ala. Parasti izrādījies, ka pētniekiem tās jau zināmas, tomēr eksperti ir pateicīgi iedzīvotājiem par vēlmi iesaistīties dabas vērtību apzināšanā. D. Ozols min saimnieci no Lēdurgas apkārtnes, kura ziņojusi par alu savā īpašumā. Kaut tā neliela, no dabas viedokļa ļoti vērtīga, jo tajā aug īpaši aizsargājamā alu spulgsūna.

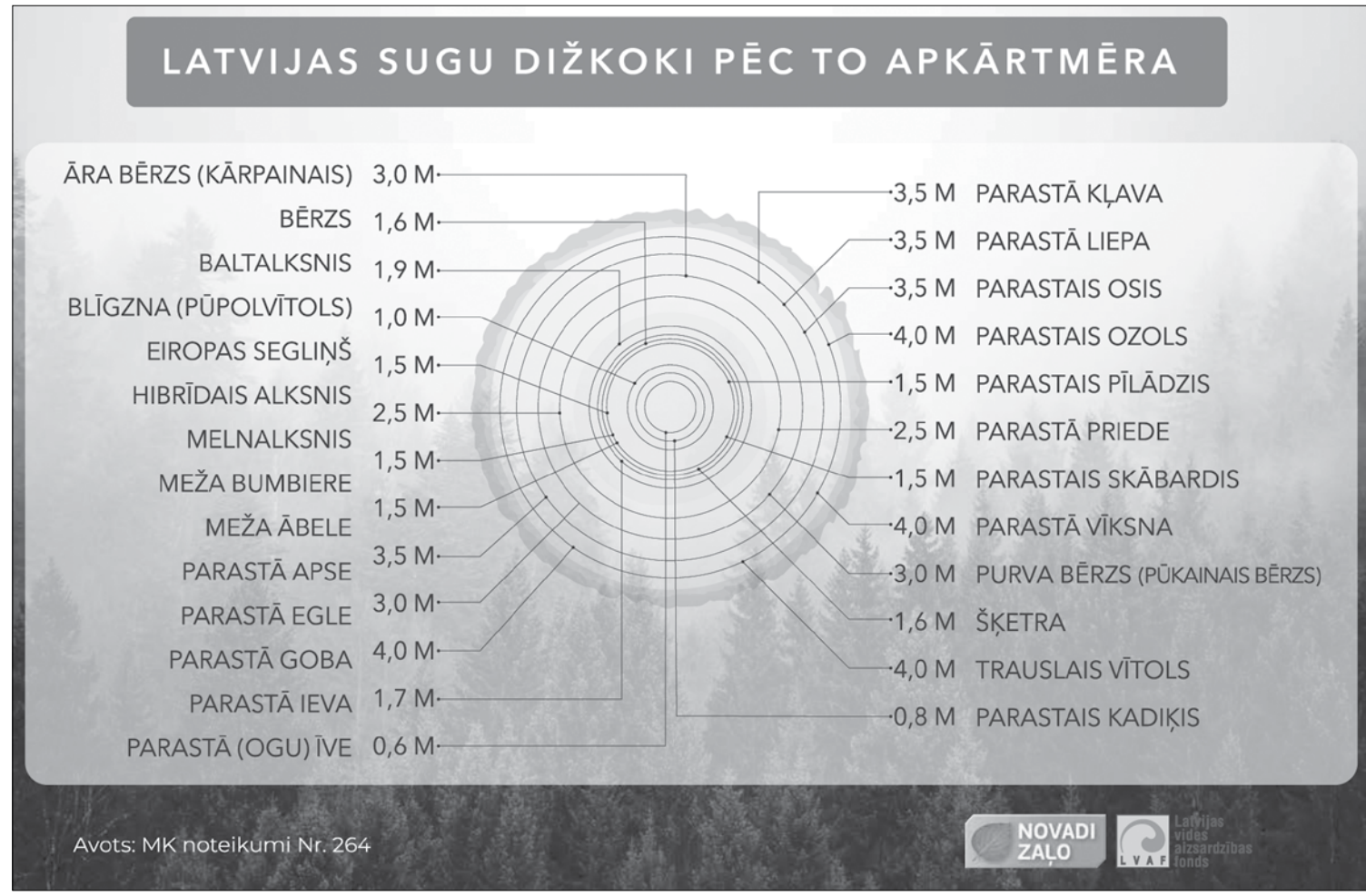
Valsts un pašvaldību īpašumā esošās alas nereti ir novada lep-

nums, kas tiek kopts, attīrīts no apauguma, garāmģājēju lepoties, ka viņam pieder kaut kas Latvijā un Eiropā rets, ko var rādīt dzimem, draugiem,” spriež D. Ozols. Privāto zemju īpašnieki nereti paši sazinājas ar projekta ekspertiem, aicinot aplūkot jaunus caurumus zemē un izvērtēt, vai tā nav kāda nezināma ala. Parasti izrādījies, ka pētniekiem tās jau zināmas, tomēr eksperti ir pateicīgi iedzīvotājiem par vēlmi iesaistīties dabas vērtību apzināšanā. D. Ozols min saimnieci no Lēdurgas apkārtnes, kura ziņojusi par alu savā īpašumā. Kaut tā neliela, no dabas viedokļa ļoti vērtīga, jo tajā aug īpaši aizsargājamā alu spulgsūna.

Valsts un pašvaldību īpašumā esošās alas nereti ir novada lep-

nums, kas tiek kopts, attīrīts no apauguma, garāmģājēju lepoties, ka viņam pieder kaut kas Latvijā un Eiropā rets, ko var rādīt dzimem, draugiem,” spriež D. Ozols. Privāto zemju īpašnieki nereti paši sazinājas ar projekta ekspertiem, aicinot aplūkot jaunus caurumus zemē un izvērtēt, vai tā nav kāda nezināma ala. Parasti izrādījies, ka pētniekiem tās jau zināmas, tomēr eksperti ir pateicīgi iedzīvotājiem par vēlmi iesaistīties dabas vērtību apzināšanā. D. Ozols min saimnieci no Lēdurgas apkārtnes, kura ziņojusi par alu savā īpašumā. Kaut tā neliela, no dabas viedokļa ļoti vērtīga, jo tajā aug īpaši aizsargājamā alu spulgsūna.

Valsts un pašvaldību īpašumā esošās alas nereti ir novada lep-

Avots: MK noteikumi Nr. 264

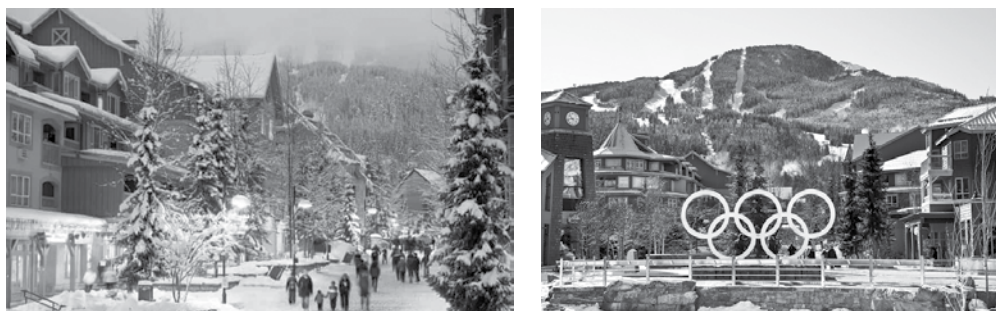

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA “Kurzemes Vārds” un reģionālās izdevniecības.

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 28. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Kalnu kūrortpilsēta. Tajā dzīvo vairāk nekā 9000 cilvēku. Pilsēta pazīstama ar slēpošanu un snovbordu ziemā, kā arī kalnu ritenbraukšanu un pārgājieniem vasarā. Šī ir viena no populārākajām tūristu un ziemas sporta veidu mīļotāju vietām. Olimpiskajā parkā notika 2010. gada ziemas olimpisko spēļu kalnu un distanču slēpošanas, bobsleja, kamaniņu sporta un skeletona sacensības.

Atbildi gaidām līdz **5. augusta 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

27. kārtas atbilde: Samarkanda, Uzbekistāna.

Konkursu atbalsta veikals Cīkāde.

Pareizi atbildējuši: Vineta Kondraņicka, Inese Midrijāne, Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Velta Višņevska, Maija Viļuma, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Vilnis Bēniņš.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papēfīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus jaunajā lielajā Kuldīgas novadā.

28. jautājums

Kas tā ir par muižu?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **5. augusta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

27. jautājuma atbilde: Planīcas pagasta pirmās pakāpes vācu pamatskola.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Velta Višņevska.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk? Atrodi neatbilstības!

Atbildes līdz **5. augusta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Velta Višņevska, Indra Grandava,

Konkursu atbalsta

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz **5. augusta 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kuru vietu kuldīdznieks Kristis Neilands izcīnīja šosejas riteņbraukšanas grupas braucienā olimpiskajās spēlēs Tokijā?

Atbilde: Dārza terases Kuldīgā atrodas Skolas ielā.

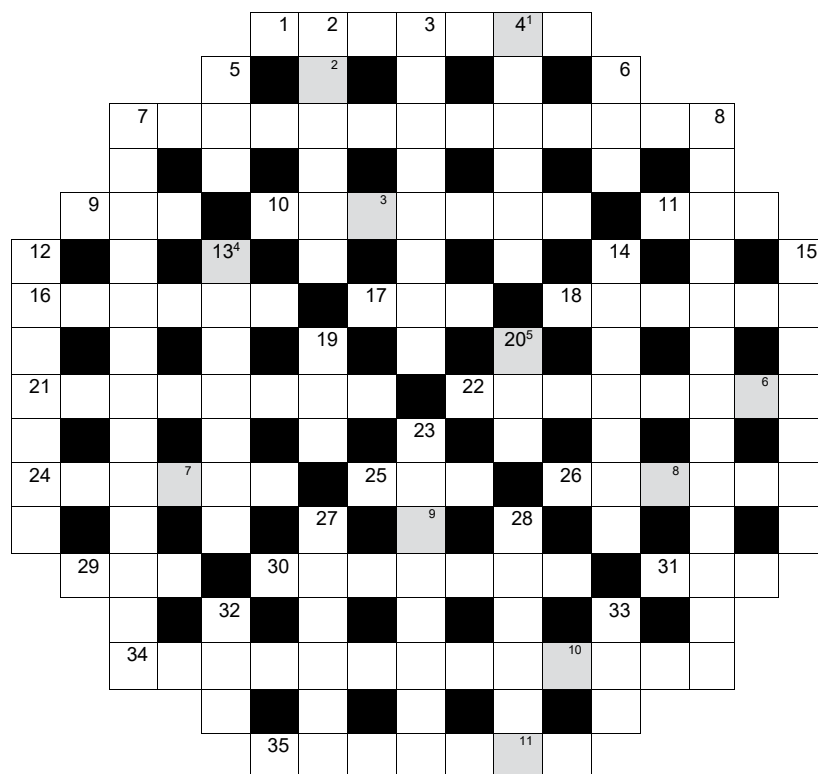
Pareizi atbildējuši: Maija Viļuma, Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Jānis Kviesis, Velta Višņevska, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsons.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Risinājumu gaidām līdz **5. augustam**.

Horizontāli. 1. Musulmaņu austrumu zemēs – feodāls valdījums vai valsts. 7. Elektrotīkla, gāzvadu tīkla, kanalizācijas cauruļu tīkla, sakaru tīkla kopums attiecīgajā teritorijā. 9. Lielākā ģeohronoloģiskā vienība. 10. Latviešu basketbolists, NBA pārstāv Vašingtonas klubu *Wizards* (1992). 11. Divu sportistu treniņa cīņa. 16. Valdnieku tituli Indijā. 17. Mūžzaļš skuju koks vai krūms ar plakanām, mīkstām skuļām. 18. Dārgs kristāls, ko sāka izgatavot Francijā. 21. Kardināla tituls. 22. Mūžzaļi subtropu koki vai krūmi ar garām, smailām lapām un baltiem, sārtiem vai dzelteniem ziediem. 24. Nākotnē īstenojams nodoms. 25. Jaunkundze (zemēs, kur runā angļu valodā). 26. Loterijas laimestu sadale. 29. Ledāja kušanas ūdeņu sanests garš, šaurs vaļņveida paugurs. 30. Likumā noteiktā kārtībā noslēgta vīriešu un sievietes savienība. 31. Sajūsminātas publikas sauciens izpildītājam – lūgums priekšnesumu atkārtot. 34. Apzināti sagrozītu, nepatiesu ziņu, faktu kopums. 35. Augšdelma divgalvainais muskulis.

Vertikāli. 2. Nelieli, plakani, parasti koka rīki (kā maisīšanai). 3. Šķēru veltnis (stellēm). 4. Sengrieķu mitoloģijā – vissenākās dievu cilts pārstāvji. 5. Zālaina, nearta zemes josla starp tūrumiem vai ceļmalā. 6. Līdz gruntsūdenim izrakta šahta ūdens ieguvei. 7. Formāls, birokrātisks, niecējūtīgs. 8. Pārrunās noskaidrot (ko), panākt savstarpēju saprašanu. 12. Latviešu bokseris (1985). 13. Taktisks paņēmieni kāda mērķa sasniegšanai. 14. Netikla, izlaidīga sieviete. 15. Liela prieka skaļa izpausme. 19. Iedobums kartupelī, kur aug asni. 20. Dzīvnieku izcelsmes pārtikas produkts. 23. Valsts drošības iestāžu atļauja piekļūt slepenai informācijai, strādāt ar to. 27. Aizsprosti. 28. Vācijas militārās izlūkošanas un pretizlūkošanas dienests, kura dibināšana sāka 1919. g. 32. Indīga odžu dzimtas čūska Āzijā, Āfrikā. 33. Sens instrumentāla ducta nosaukums.

Pareizā atbilde: AVIOMODELISMS.

Atbildes

Horizontāli. 1. Lakonisks. 5. Pas. 7. Akadēmija. 14. Burtnieks. 15. Veikls. 16. Neērta. 17. Ida. 18. Oma. 19. Osis. 20. Pazalas. 23. Alki. 28. Izcelsme. 30. Avīze. 32. Ekonomēt. 34. Sams. 35. Elki. 36. Petarde. 37. Refrēns. 39. Labs. 41. Solo. 43. Kritiska. 44. Airēt. 45. Metafora. 46. Lajs. 49. Skarene. 54. Pēda. 55. Eģe. 57. Efa. 58. Tarifs. 59. Balata. 60. Edeļveisi. 61. Akvarelis. 62. Ass. 63. Balalaika.

Vertikāli. 1. Lavronis. 2. Onikss. 3. Inesis. 4. Kobra. 6. Arnika. 8. Kasko. 9. Domnas. 10. Mohēra. 11. Akvatinta. 12. Prīma. 13. Vesta. 21. Zevs. 22. Lize. 24. Aldaris. 25. Veselas. 26. Neiroma. 27. Inertas. 29. Ciemi. 30. Amēba. 31. Elсот. 33. Manto. 38. Skulptūra. 40. Sija. 41. Sēre. 42. Katarakta. 47. Stigma. 48. Mestre. 50. Kāres. 51. Rievas. 52. Niķis. 53. Tabaka. 54. Pilula. 56. Efēbi. 57. Epika.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Daina Gerente, Velta Višņevska, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Vilnis Bēniņš.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstulju kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcents.

JOKS

Atcerieties laikus, kad ēdām torti, no kuras kāds ar elpu tikko nopūtis svečtes! Sasodīts, cik mēs bijām ekstrēmi!

PĀRDOD

Kapitāli izremontētu divstāvu **DZĪVOKLI** (aiz 2. vidusskolas), ir augļu dārzs, garāža, vai maina pret divstāvu dzīvokli jaunajā mājā. Tālr. 29577994.

Vienistabas **DZĪVOKLI**. Tālr. 23274090.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briķetes (135 EUR/paletes), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (40 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 135 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

MALKU klučos, krāmētu, piegādi nodrošina, cena: 30 EUR/m³. Tālr. 26632723.

Skaldītu **MALKU**, krāmētu, piegādi nodrošina, cena: 40 EUR/m³. Tālr. 25607959.

SIVĒNUS. Tālr. 29106548.

11 mēn. vecas, baltas **DĒJĒJVISTAS**. Bez maksas piegāde, pārkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

PLŪMES 'Komēta' no koka vai arī salasītas. Kurmāles pagasta Jaunvītoliņi. Tālr. 26032338.

Pieradini sevi pie ikdienas mācībām!

Izvēlies ilgāku mācību periodu pilnvērtīgākām zināšanām vai seminārus zināšanu robu aizpildīšanai.

www.mcalfa.lv,
25991222,
e-pasts: info@mcalfa.lv

PATEICĪBA

No sirds pateicamies SIA *Kuldīgas slimnīca* vadībai, īpaši dakterei Vijai Rendnieci, un visam terapijas nodaļas kolektīvam par rūpēm, sapratni un sniegto palīdzību Dainas Leimanes aprūpē.

Tuvinieki

DAŽĀDI

BŪVNICĪBAS pakalpojumi – pamati, sienas, jumti. Tālr. 29190120.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

TRAKTORUS, PIEKABES un lauksaimniecības inventāru. Tālr. 25357742.

Z/s **SMAIDAS** pārē **MĀJLĒPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Vācu armijas **ĶIVERI**, sprādzi, traukus ar vācu ērgli un citas mantas. Tālr. 26222564.

Vecos padomju laika **TRAUKUS**. Tālr. 26277335.

Briežu **RAGUS**, brauc pakaļ. Tālr. 29886349.

Viss par reklāmu Kurzemniekā!

Tālrunis
63324881.

BEZ MAKSAS atīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības. **PĒRK** zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu.

☎ 25 622 293 (Ārija)

Aicinām visus uz starptautisku mesiānisko un evaņģēlisko draudžu konferenci

SAKNE NES TEVI,

kas šogad notiks divu dienu garumā.

Pirmā diena – 7. augustā Rīgā, VEF kultūras pilī, Ropažu ielā 2, 14.00 un 17.00.

Noslēgums – 8. augustā 18.00 KULDĪGĀ, Pilsētas estrādē.

Konferences galvenais viesis – mācītājs Orens Ļevis Ari no Izraēlas.

Lai pasākums varētu izdoties, katram jābūt līdzī dokumentam, kas apstiprina imunitāti, vai arī derīgam testa rezultātam.

Pasākums notiks, ievērojot Covid-19 pulcēšanās noteikumus.

Telefons uzziņām: 26566466.

LĪDZJŪTĪBAS

*Dvēselei nevajag
Trepju kāpti debesīs;
Atnāk četri eņģeļi,
Uznes mani dziedādami.*

/T.dz./

Esam kopā ar LAIMDOTAS STIRĀNES tuviniekiem un draugiem, viņu mūžības ceļā pavadot.

Laikraksta *Kurzemnieks* kolektīvs

Es apstājos.

Ir balta diena.

Man vairāk nav.

Tas man ir viss.

/M.Melgalvis./

Mūsu LAIMA nesagaidīja savu 84. dzimšanas dienu. Par kopā pavadīto laiku pateicas ģimenes draugi. Vieglas smiltis!

Līdzjūtība meitām, draugiem, visiem tuvu vājiem, gaišu un dzīvespriecīgu cilvēku LAIMDOTU STIRĀNI mūžībā pavadot. Uzticīgā ceļotāju grupa

Dievs nav mirušo, bet dzīvo Dievs, jo viņa priekšā visi ir dzīvi.

/Lk. 20:38./

Izsakām līdzjūtību LAIMDOTAS STIRĀNES piederīgajiem, viņu mūžības ceļā izvadot.

Kuldīgas Sv. Annas baznīcas mācītājs un draudze

Kāds pārpratoms!

Un neparasta smeldze.

Vēl tik daudz rītausmās

Tev jāieskatās bij.

/A.Vējāns./

Izsakām līdzjūtību LAIMDOTAS STIRĀNES tuviniekiem, viņu aizsaulē izvadot.

Deju kolektīvs *Nianses*

Vējš pieklauvē ar tumsas spārnu,

Dziesmā gaisma – klusums mūžu sedz.

/V.Kokle-Līviņa./

Mūsu klusa, patiesa līdzjūtība LAIMDOTAS STIRĀNES piederīgajiem. Deju grupa *Madaras*

Es jau neaizeju,

Es vienmēr būšu puteni, bērzos,

Zvaigznēs un bērnos savos.

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, LAIMDOTU STIRĀNI pavadot mūžības ceļos.

SDK *Kuldīdznieks*

Sērojam līdzī Arnim, meitām Vitai un Dacei, mammu LAIMDOTU STIRĀNI mūžībā izvadot.

Tuvākie kaimiņi

Tiem, kas tevi mīlējuši,

Tava gaisma līdzī ies.

/Ā.Elksne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilgai Hartmanei un tuviniekiem, meitu DAINU mūžībā izvadot.

Klubiņš *Virši*

Klusu, klusu nu uz dusu,

Ne vairs grūti, ne vairs sāp.

/D.Avotiņa./

Izsakām dziļu līdzjūtību Ilgai un Andrim, mīļu cilvēku pavadot.

Mājas *Liepziedi* iedzīvotāji

Es sev paņēmu

līdzī vien saujiņu balta vēja,

Ap saknēm to višu.

Tur dziļi jau vēja nav...

Un atstāšu elpu

uz palodzes, tur, tai grāmatā, rau...

Es akmeni, puķē un papīra lapā būšu.

Sev paņēmu līdzī vien

saujiņu balta vēja.

Bet tieši šīs sauļas jums pietrūks...

/A.Rancāne./

Visdziļāko līdzjūtība DAINAS LEIMANES ģimenei, viņu mūžībā pavadot.

Kuldīgas slimnīca

Mums pietrūkst vienas dzērves kāsi,

To tikai pašas dzērves jūt.

Vēl vienai kāsi vajag būt.

No sejas sejā vējš dzen rūgtu lāsi,

Mums pietrūkst vienas dzērves kāsi

Ikvienai dvēselei.

/M.Zālīte./

Skumjās esam kopā ar Leimaņu ģimeni, DAINU zaudējot.

Dainas kolēģi slimnīcā

Tālumā aiziedams,

Tu atstāj mums savu tuvumu...

/J.Osmanis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, DAINU mūžībā pavadot.

Klestrovi, Zaueru ģimenes

Aiz katra paliek dzīve

Un pasacītais vārds,

Bet atmiņas tik dārgas

Sirds ilgi saglabās.

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Sandim Leimanim, Andim Leimanim un ģimenei, mammu mūžībā izvadot.

Medību kolektīvs *Sieksāte*

Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,

Tur mani jūs vienmēr satiksiet.

/I.Rudene./

Visdziļāko līdzjūtība Andim un Sandim Leimaņiem un piederīgajiem, no tuva cilvēka atvadoties.

Usnu ģimene, Neilandi *Ābelniekos*

Cilvēka dzīvei ir zvaigznes gājums –

Tā iemirdzas un nodzies,

Paliek klusums, neizteikti vārdi...

/I.Auziņš./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, DAINU LEIMANI zaudējot.

Z/s *Bētas* kolektīvs, Pilenieku ģimene

Kas smagāks vēl var būt,

Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs.

/I.Lasmanis./

Izsakām dziļu līdzjūtību Gunāram un dēliem, sievu un mammu kapu kalniņā pavadot.

Giljotīnas ceļa meitenes

Tikai atmiņas klusas

Kā mīļi un zināmi soļi

Palicējiem visu mūžu skan blakus.

/V.Grenkovs./

Ar līdzjūtību kolēģei, māti zaudējot.

SIA *Venta FM* kolektīvs

*Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā
Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs rīt.*

/N.Dzirkale./

Regīna, esam skumju brīdī ar tevi, pavadot vīru IVARU mūžības ceļā.

Vitku ģimene

*Nav kādas balss un soļu blakus,
Un rudens vējš top divkārt ass.*

/K.Apškrūma./

Izsakām līdzjūtību Elfijai Vēreniecei ar ģimeni, no brāļa atvadoties.

Ķeļšu ielas 2a 1. un 2. sekcijas kaimiņi

Kā putni aiziet dusēt

Gar vakara debess malu,

Tā aiziet mūsu mīļie

Uz kluso mūžības salu.

/K.Skalbe./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ainai, brālī mūžībā pavadot.

Ināra, Ērika, Dace

Tavi vārdi, mīļais, dzīvos tālāk,

Kokos šalks, par putnu balsīm kļūs.

Neapklusis nebūtības gālēs,

Kamēr dzīvība uz zemes būs.

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Astrīdai Liepnieci, vīru zaudējot.

SIA *Kuldīgas siltumtīkli* kolektīvs

Dusi saldi, mīļo tētiņ,

Mūža miegs lai tev ir salds.

Auklēs tevi rasas rīti,

Ziedi klās un sniedzīņš balts.

/A.Krūklis./

Dziļa līdzjūtība Elmāram Paipalam, tēvu zaudējot.

SIA *Kuldīgas siltumtīkli* kolektīvs

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar mūsu kolēģi Elmāru Paipalu, tēvu mūžībā izvadot.

Mednieku klubs *Pelču mednieks*

Daudz darbiņi padarīti,

Daudz solīši iztecēti;

Lai nu mīļi Zemes māte

Pārkļā savu seģenīti.

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, ILMARU PAIPALU mūžībā pavadot.

Kaimiņi Abavas ielā 6

Ar bērniem, mazbērniem un padarītiem darbiem

Tu paliec šai saulē un mūžībā.

/E.Vēvers./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību JĀŅA KAIRIŠA tuviniekiem, no viņa atvadoties.

Mājas kaimiņi

Mūžībā aizgājis tētis, vectētiņš

JĀNIS KAIRIŠS

(06.12.1956.–30.07.2021.).

Izvadīšana trešdien, 4. augustā,

14.00 Meža kapos.

Ģimene

Mūžībā devusies mūsu

enerģiskā un mīļā mammīte

LAIMDOTA STIRĀNE.

Atvadīšanās 3. augustā 15.00

Kalna kapos.

Meitas Vita un Dace

Suitu amatu dienas – tradīciju skola

Etnogrāfiskā suitu novada amatnieki pagājušās nedēļas nogalē rādīja savas prasmes pirmajās Suitu amatu dienās.

(Turpinājums no 1. lpp.)

No rokdarbnieces Lailas Puķītes apmeklētāji varēja pamācīties stikla pērlišu izšūšanas tehniku. Meistare atzīst: lai varētu izšūt pērliņas, vispirms jāprot adīt.

Meistare Dace Tunne piedāvāja pīt prievetes (prievītes) un praņas (lakatu bārkstis) no dažādu krāsu dzijām.

Kopā ar Ilonu un Gunti Niedoliņiem varēja pagatavot koka rotaļlietas un ieklausīties kokles spēlē. Ikviens varēja iegādāties arī Gunta gatavotos un sadzīvei noderīgos priekšmetus.

Kristīne Vizbule rūpīgi strādā pie krēsla – vides objekta *Annaņa un Miķelītis* – detaļām. Annaņa ietērpta košā traka jā drānā, bet Miķeliša bruslaku apjož grezna slenģene.

Bijušais suitu baznīcu prāvests Andris Vasiļevskis rāda, kā no ģipša masas un dabas materiāliem izveidot elegantus trauciņus. A.Vasiļevskis saka, ka pēc ģipša masas nožūšanas un izņemšanas no formas, elementus viegli var ietonēt ar eļļas krāsām. „Tad iespējams izveidot mākslas darbu. Šodien strādājam ar ģipša masu, bet var arī ar papīru, bet tad tas jāliek uz sieta. Katrs darbs ir unikāls.”

Laura Vilciņa un Juris Reinholds aicināja izgatavot dizaina uzlīmes.

Bijusī Gudenieku iedzīvotāja Gita Kavertide no Vācijas apmeklēja amatu dienas kopā ar ģimeni: „Man patīk pilnīgi viss! Jau esam paspējuši sapīt prieveti, spēlēt dūdas un kokli, kā arī nobaudīt gardumus.”

Ar jūrkalnietes Taigas Reķes gatavoto zivju zupu varēja mieloties jebkurš amatu apguvējs.

Meistare Anita Legzdiņa māca cept īstos suitu sklandraušus.

Skaidrīte Nagliņa ierāda, kā pagatavot dažādus suitu naškus.

Jānis Siliņš
Autora un Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto